

5 Тіньові доходи від нелегального видобутку піску і глини навряд чи поступаються прибутком від бурштинового бізнесу

6 Професор Сергій Поспелов: нішеві культури найбільш привабливі для вирощування у малих господарствах

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

ЧЕТВЕР, 9 СІЧНЯ 2020 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№3 (6617)

ЦИТАТА ДНЯ

ОЛЬГА МАКОГОН:

«Новий сервіс дасть змогу безробітним розвивати власні навички, необхідні для вдалого працевлаштування, отримати нові компетенції та пройти професійне навчання».

Директор Державного центру зайнятості про проєкт для успішного працевлаштування українців (<http://skills.dcz.gov.ua/>)

Уряд модифікує допомогу в кризових ситуаціях

ПІДТРИМКА. Для родин, які опинилися в складних життєвих обставинах, уряд запроваджує своєчасну професійну допомогу, спрямовану на швидкий вихід із кризової ситуації. «Уряд створить ефективну службу й навчання фахівців із соціальної роботи. Кваліфікована соцдопомога, створена в соціальних громадах, стимулюватиме такі родини подолати складні життєві обставини й повернутися до активного економічного та соціального життя», — цитує слова Прем'єр-міністра Олексія Гончарука департамент комунікацій Секретаріату Кабінету Міністрів.

Уряд робить особливий акцент на запобіганні потрапляння українців у такі ситуації. Ідеться про більшу кількість фахівців соціальної роботи, запровадження принципу «гроші ходять за людиною» — коли нарахування коштів відбуватиметься безпосередньо, а також про новий механізм соцвиплат, який передбачає перехід від субвенції до програми за всіма виплатами. У Мінсоцполітики наголошують, що знаходити та усувати причини, а не боротися лише із наслідками — ключ до розв'язання багатьох соціальних проблем.

ЦИФРА ДНЯ

13,1 млрд м³ газу було закачано торік до вітчизняних підземних сховищ. Це на 34% більше, ніж у 2018 році

Трагічний ранок у Тегерані

Boeing 737-800 NG авіакомпанії «МАУ» зазнав катастрофи і впав неподалік аеропорту Тегерана

АВІАКАТАСТРОФА. На борту українського літака перебували 176 людей — пасажирів та члени екіпажу. Всі вони загинули

Нарешті на волі

ДОДОМУ! В Україну повернулися недавні заручники донецького «рускава міра»

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

Їх усіх — і військових, і цивільних громадян України — повернули на волю і до нормального життя саме напередодні нового року. І дехто з них, опинившись у Києві, зізнавався, що во-

ни здійснили стрімку подорож не тільки на відстань, а й у часі. Адже на окупованій території Донбасу із 2014-го час не просто зупинився, а немов зробив кілька великих кроків назад, у середньовіччя, про яке, не змовляючись, відразу згадують майже всі бранці донецьких підвалів-

катівень. Для людей, які пройшли такі страшні випробування, визволення й теперішні будні в Україні справді видаються своєрідною мандрівкою у сучасне й навіть майбутнє.

Серед 76 звільнених українців більшість — цивільні люди, які свого часу потрапи-

ли «на підвал», а потім в обмінний фонд. Вдалося повернути 12 військовослужбовців — тих, хто під час виконання бойових завдань за різних обставин потрапив у полон. Ще двос намагалися протистояти російським окупантам Донбасу словом: журналісти і блогери Станіслав Асе-

єв з Донецька та Олег Галазюк з Тореза.

Станіслав співпрацював з кількома українськими виданнями, а в червні 2017-го його схопили бойовики і засудили за звинуваченням у шпигунстві на 15 років. Тож він встиг стати відомою персоною.

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

USD 2383.45
за 100 доларів США

EUR 2649.09
за 100 євро

RUB 3.8611 / AU 37407.29
за 10 рублів

встановлені Національним банком України на 9 січня 2020 року

AG 434.58
за 10 трійських унцій

PT 23076.56

PD 50026.47

4 820 103 080 039

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Трагічний ранок у Тегерані

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

Катастрофи зазнав літак Boeing 737-800 NG «Міжнародних авіаліній України». На борту перебували 167 пасажирів і дев'ять членів екіпажу. Про це вранці 8 січня повідомив заступник директора департаменту консульської служби МЗС Василь Кирилич. «8 січня 2020 року після зльоту з міжнародного аеропорту «Імам Хомейні» (місто Тегеран) близько 6:10 за тегеранським і 4:30 за київським часом пасажирський літак авіакомпанії МАУ зазнав катастрофи і впав неподалік аеропорту», — уточнив посадовець.

У департаменті консульської служби МЗС створено оперативну кризову групу, телефон гарячої лінії — 044-238-16-57. Згодом ЗМІ уточнили, що літак мав виконати рейс PS752 за маршрутом Тегеран — Київ, повідомляє Укрінформ. На місце аварії відправили 22 машини і два автобуси швидкої допомоги, заявив голова організації Червоного півмісяця Ірану Мортеса Салімі.

Версії поки що різні

За однією з версій, яку надало арабське видання Al Hadath, український «Боїнг» могли випадково збити сили ППО Ірану, чий відносини зі США останніми днями загострилися як ніколи. Видання не посилалося на конкретне джерело і не надало додаткової інформації.

Проте глава центру зв'язку та інформації міністерства автомобільних доріг і міського розвитку Ірану Касим Біхі зазначив: «Двигун українського літака, який зазнав аварії поблизу міста Паран в іранській провінції Тегеран, загорівся». Посадовець наголосив, що літак МАУ не було збито ракетою, про що раніше писали ЗМІ. «Якби літак збили, він би вибухнув у повітрі», — аргументував він.

Посольство України в Ірані також заперечувало версію теракту або ракетної атаки. Однак згодом прибрало цю інформацію, зазначивши, що усі заяви до остаточних висновків комісії не можуть мати офіційного підґрунтя.

За доручення Президента України Рада національної безпеки і оборони створила оперативний штаб. До його складу ввійшли Прем'єр-міністр, міністр закордонних справ, міністр оборони, міністр внутрішніх справ, голова Служби безпеки, голова Служби зовнішньої розвідки та голова Державної служби з надзвичайних ситуацій. Керівництво оперативним штабом за дорученням Президента здійснює Секретар РНБО Олексій Данилов.

А на брифінгу в РНБО він зазначив, що за умовами міжнародного права до розслідування катастрофи має бути долучено країни походження загиблих громадян і представників компанії «Боїнг», якій належить виробництво літака.

Президент перервав візит

У повідомленні на сайті глави держави відреагували оперативно: «З'ясуємо, хто сів у літак, щоб не було розбіжностей. Спеціальні борти для відправлення в Тегеран по лінії МЗС і Міноборони для вивезення тіл загиблих підготовлено, чекаємо на погодження іранської сторони для відльоту».

У зверненні Володимир Зеленський зазначив, що перериває по-

Не такої зустрічі в аеропорту «Бориспіль» очікували рідні та близькі українців, котрі перебували на борту цього літака

їздки до Оману і вилітає до Києва: «Усі заходи тримаю на особистому контролі. Дуже прошу всіх утриматися від спекуляцій і висування неперевіраних версій щодо катастрофи до офіційних повідомлень».

Міністр закордонних справ Вадим Пристайко повідомив про країни походження людей, загиблих внаслідок катастрофи: «Нам відома така інформація: Іран — 82; Канада — 63; Україна — 2+9 (екіпаж); Швеція — 10; Афганістан — 4; ФРН — 3; Велика Британія — 3». Він висловив співчуття родичам і близьким загиблих, зауваживши, що «українська влада продовжує розслідування».

А після телефонної розмови з міністром закордонних справ Ірану Джавадом Заріфом Вадим Пристайко повідомив, що сторони домовилися про координацію подальших дій слідчих груп обох країн задля встановлення причин катастрофи.

Згодом рятувальники знайшли дві «чорні скриньки» літака, які передали правоохоронним органам Ірану. Про це повідомив американський телеканал CNN з посиланням на державне телебачення Ірану IRIB. Як повідомляє Reuters, Іран не передаватиме «чорні скриньки» компанії «Боїнг». Голова організації цивільної авіації Тегерана Алі Абедзаде заявив, що досі не зрозуміло, якій країні Іран має відправити їх для вивчення.

Голова Верховної Ради Дмитро Разумков наголошує на необхідності якнайшвидше встановити причину падіння «Боїнга» в Ірані. Про це він написав на своїй сторінці у Facebook: «Висловлюю найщиріше співчуття рідним і близьким загиблих внаслідок падіння українського літака в Ірані. Наше завдання — якнайшвидше встановити причину падіння «Боїнга» та надати необхідну допомогу сім'ям загиблих».

Прем'єр-міністр Олексій Гончарук повідомив, що Україна готує до відрядження групу для допомоги в пошуковій операції й для розслідування причин катастрофи.

У МАУ наполягають на справності техніки

Авіакомпанія «Міжнародні авіалінії України» підтверди-

ла факт авіакатастрофи літака і повідомила про призупинення виконання рейсів до Тегерана на невизначений термін. Фахівці додали, що списки пасажирів розмістять на вебсайті авіакомпанії після остаточного підтвердження їх перебування на борту повітряного судна.

«Авіакомпанія висловлює щирі співчуття сім'ям постраждалих у результаті авіакатастрофи і робить усе можливе для надання підтримки родичам і близьким потерпілих», — ідеться в повідомленні.

У тісній співпраці з авіаційною владою робиться усе можливе для з'ясування причин катастрофи, паралельно авіакомпанія зв'язується з родичами пасажирів, надаючи посильну допомогу.

На брифінгу в аеропорту «Бориспіль» президент МАУ Євген Дихне заявив, що рейс виконував літак Boeing 737-800 NG 2016 року випуску, отриманий авіакомпанією безпосередньо із заводу концерну, якого до цього ніде не експлуатували. Останнє планове технічне обслуговування він проходив 6 січня 2020 року, і його визнали справним. Літак був одним з найкращих повітряних суден у парку авіакомпанії з надійним екіпажем. Проте зник з екранів радарів буквально через кілька хвилин після зльоту з аеропорту.

Обмежень польотів не було

Екіпаж не отримував інформації про необхідність обмежити польоти над Іраном. «Це звичайний регулярний рейс, і вчора до пізнього вечора жодних особливостей про те, що нам потрібно обмежувати польоти, не виникло. Ми можемо самостійно ухвалити рішення про обмеження, може ухвалити державіаслужба тієї країни, в якій працює авіакомпанія. І звичайно, якби ми мали хоч найменшу інформацію про загрози, то зупинили б польоти в цю місцевість», — заявив президент МАУ. Він відмовився коментувати версії катастрофи, повторивши про необхідність дочекатися офіційних результатів розслідування.

З урахуванням наявних даних про те, що літак набрав 2400 метрів висоти, ймовірність

помилки екіпажу мінімальна. У цьому запевнив віцепрезидент з польотної роботи авіакомпанії МАУ Ігор Сосновський. «З огляду на складність самого рейсу та його тривалість було посилено й екіпаж. Вони відпочивали в готелі перед вильотом. Знаючи, що «Тегеран» — непростий аеропорт, наші підготовки всього льотного складу останні кілька років проводяться виключно в аеропорту «Тегеран». Також було шестеро бортпровідників — прекрасних дівчат і хлопців. Пухом їм земля», — сказав він.

Згодом авіакомпанія МАУ оприлюднила імена членів екіпажу, загиблих внаслідок авіакатастрофи в Ірані: пілоти Олексій Наумкін, Володимир Гапоненко та Сергій Хоменко, бортпровідники Катерина Статнік, Ігор Матков, Марія Микитюк, Денис Лихно, Валерія Овчарук та Юлія Сологуб.

Начальник відділу менеджменту кризових ситуацій департаменту консульської служби МЗС, координатор оперативної кризової групи департаменту Максим Коваленко на брифінгу зазначив: «Консул і посол перебувають в аеропорту, працюють з рятувально-пошуковими службами і з адміністрацією аеропорту. Дипломати займаються роботою консульсько-правового характеру, пов'язаною з ідентифікацією тіл».

Президент Володимир Зеленський доручив генеральному прокуророві Русланові Рябошапці відкрити кримінальне провадження щодо катастрофи, про що він повідомив у Facebook. «Має бути створено слідчу комісію з представників силових і профільних відомств, відповідальних за цивільну авіацію», — підкреслив глава держави. За словами Президента, необхідно опрацювати всі можливі версії. «Незалежно від висновків стосовно причин катастрофи в Ірані буде проведено перевірку льотної придатності всього цивільного флоту», — наголосив він.

Згодом Офіс Генпрокурора повідомив, що досудове розслідування розпочато. Дані внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань за ч. 3 ст. 276 Кримінального кодексу (порушення правил безпеки руху або експлуатації повітряного тран-

спорту, що спричинило загибель людей).

Міжнародна спільнота співчуває

Посол Німеччини в Україні Анка Фельдгузен висловила підтримку родинам загиблих. Про це йдеться в її заяві у Twitter: «З глибоким сумом я довідалася про катастрофу літака МАУ в Тегерані. Думками я поруч з родинами та друзями загиблих».

Співчуття висловила президент Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн. «Мої найглибші співчуття всім, хто цього ранку втратив близьких у катастрофі українського літака», — заявила вона, додавши, що експерти з питань безпеки авіації мають розслідувати причину катастрофи й дати вичерпні відповіді на питання у зв'язку з цією жахливою трагедією.

А міністр закордонних справ Королівства Швеція Анн Лінде у Twitter зазначила: «Наші найглибші співчуття, які я також передала особисто українському міністрові закордонних справ Вадимові Пристайку щодо трагічної аварії літака в Тегерані. Наші думки з жертвами та їхніми близькими».

Надійшли співчуття і від посольств США та Франції в Україні, Міністерства закордонних справ Туреччини, посла Італійської Республіки в Україні Давіде Ла Чечілія, президента Європейської ради Шарля Мішеля, а також віцепрезидента Європейської комісії, високого представника Європейського Союзу з питань зовнішньої та безпекової політики Жозепа Борреля.

Міністр закордонних справ Латвії Едгарс Рінкевічс після розмови телефоном з Вадимом Пристайком зазначив, що розслідування катастрофи має бути незалежним. Він також висловив співчуття народу України та родичам загиблих.

Уряд надасть усю можливу допомогу

На оперативному брифінгу, що відбувся у Кабміні, Прем'єр-міністр Олексій Гончарук зазначив, що держава надасть усю необхідну допомогу родичам загиблих громадян України: «Уже зараз в аеропорту «Бориспіль» працюють психологи, медики. І ми вже зараз домовляємося з іранською стороною про те, щоб туди відлетів літак з нашими експертами, фахівцями, які братимуть участь у розслідуванні цієї трагедії».

Він заявив, що ухвалено рішення про припинення роботи українських авіакомпаній у повітряному просторі Ірану до з'ясування причин катастрофи. «Тільки-но причини буде з'ясовано, рішення, звичайно, буде переглянуто», — запевнив Прем'єр.

Українська сторона наполягатиме, щоб розслідування проводилося в максимально публічній площині: «Всередині Ірану працюватимуть офіційні органи цієї держави. І ми, звичайно, вже подали необхідні клопотання для того, щоб бути залученими до цього розслідування на території Ірану. Наполягатимемо, щоб усі публічні міжнародні організації, які будуть здатні посилити довіру до цього розслідування, було залучено максимально», — наголосив очільник українського уряду.

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Нарешті на волі

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

Його звільнення наполегливо вимагали не тільки вітчизняні журналісти і політики, а й різноманітні міжнародні організації, тому під час спілкування з колегами він подякував усім причетним.

«Не сумнівався, що цей момент колись настане, а тому дякую всім працівникам ЗМІ та іншим активістам, які мене підтримували. Це було дуже важливо і в деяких моментах зберегло моє здоров'я», — сказав Станіслав Асєєв.

А ось ім'я блогера Олега Галазюка тривалий час не було відоме широкому загалу. Пояснюється це тим, що його свідомо не оприлюднювали, щоб не зірвати успішне проведення переговорів про звільнення бранця. Так сталося, що житель Торе-за, викладач місцевого факультету Харківського інституту економіки ринкових відносин і менеджменту після початку гібридної війни спершу виїхав з Донеччини. Оскільки йому, філософу, кандидатові наук, який знає кілька мов, не вдалося знайти гідну роботу в Києві, він повернувся до свого вже окупованого міста.

«Я тоді вирішив працювати замість українських журналістів, які не мали змоги туди потрапити. Місцеві газетярі писали відверту брехню, а російські — тим більше. Моя місія — донести до людей правду про те, що там відбувається. Звичайно, це було дуже ризиковано, бо якщо людина, приміром, тільки щось фотографує, її вже звинувачують у шпигунстві», — розповідає Олег Галазюк.

Олега затримали у серпні 2017 року на блокпосту в Оленівці й після тривалих тортур і звинувачень у шпигунстві на користь «ворожого держави» оголосили вирок: 16 років позбавлення волі плюс 4 роки заборони публікуватися у ЗМІ.

«Під враженням від перебування в катівнях у мене з'явився намір написати великий твір на цю тему. Якщо Юліус Фучік зробив «Репортаж з петлею на ший», то я вирішив взятися за «Розповідь з чорним поліетиленовим мішком на голові». Адже саме так у донецьких підвалах катують і вибивають із бранців зізнання чи перевозять їх з одного місця утримання в інше», — ділиться спогадами Олег.

Зазвичай усі звільнені неохоче розповідають про тортури, які їм довелося витримати «на підвалах» чи в СІЗО «республіки». Та й журналісти під час спілкування з недавніми бранцями свідомо намагаються оминати цю складну і дуже болючу тему. Але в людей мимоволі вихоплюються важкі спогади про пережите.

Приміром, 66-річна донеччанка Галина Терещенко також згадує про чорний мішок, який натягали їй на голову, а далі під'єднували до неї дроти і вмикали струм.

За що так жорстоко карали «дирівські» кати літ-

Олег Галазюк: «За намагання писати правду отримав 16 років позбавлення волі»

Галина Терещенко: «Намагалася хоч чимось допомогти Україні»

ню жінку? І чому засуджені за вбивство, наркоманію, пограбування тощо особи, з якими довелося ділити камеру в СІЗО, називали її та всіх політичних «вбивцями нашого народу»? І навіть за цих умов Галина Іванівна, попри 65 діб тиску в ізоляторі та інші поневіряння, таки не зламалася і навіть у суді у «верховному трибуналі ДНР» в останньому слові сказала: «Україна — моя країна!» Адвокат тоді буркнув, що цим вона виписала собі «квиток в один кінець», і не помилився, адже її, звинувативши у шпигунстві, позбавили волі на 12 років.

Стосунки дезінфектора шкірно-венерологічного диспансеру із самопроголошеною «ДНР» та її прихильниками не склалися давно. «У Донецьку люди з ранку до вечора дивляться російське й місцеве телебачення, вірять усьому сказаному й навіть радіють цій викривленій дійсності. На роботі тільки й розмов про те, як гарно тепер усі зажили в «республіці» і як погано було в Україні. А ще мої земляки, коли їм починаєш казати про справжнє життя, а не з телевізора, відразу гніваються і звинувачують тебе у фашизмі тощо», — зітхає співрозмовниця.

Невдовзі вона зрозуміла, що саме після таких суперечок з колегами її й здали співробітникам «міністерства державної безпеки»

Тому досі картає себе за не обачність, яка зашкодила спробам хоч якось допомогти Україні.

Але як можна було допомогти? Не варто вдаватися в деталі, та незабаром Галина Іванівна отримала прохання переписати номери автомобілів біля військової прокуратури «ДНР».

«Мені досить легко вдалося це зробити, бо зібрати інформацію про загиблих бойовиків, партію яких завезли в морг, було складніше. Усіх небіжчиків — військових і цивільних там тримають разом. Я в цьому встигла пересвідчитися, ще не знаючи, що за мною стежать. На суді мене звинуватили, що «підриваю основу молоді держави»: мабуть, засудили за проукраїнську позицію, яку так не обачно висловлювала», — розповідає вона.

А ще Галина Терещенко, схоже, потрапила «на підвал» через те, що всі місцеві медики перебувають під особливим контролем, бо достеменно знають: проти України тривалий час воюють не тільки місцеві «ополченці». І хоч прибулими з РФ видають документи із наприклад горлівською пропискою, у приватних розмовах з лікарями вони згадують рідні Ростов, Нижній Тагіл чи Курськ. Галина Терещенко має власне бачення перспектив повернення окупованих територій Донбасу шляхом переговорів

і домовленостей: «У Донецьку майже ні з ким домовлятися. І на жаль, серед тих, кого звідти передали Україні, далеко не всі українці».

Про ще один вид тортур змушений тепер згадувати і Яків Кривошеєв. Його після затримання кинули до психіатричної лікарні. Чому?

«У головах «дирівських» слідчих просто не вкладалося, як я, житель Донецька, не підтримую «республіки» й не бажаю йти в «ополчення», аби воювати проти України. Кажу їм, що виріс у цій країні, навчався, працював, а тут приперлися якісь чужі дядьки із триколірними прапорами і починають мене агітувати проти моєї держави. Зрозуміло, мене кинули в дурку».

У цьому закладі, свідчить Яків, майже 90% пацієнтів — наркомани й алкоголіки. Також тут, якнайдалі від людських очей, закрили багатьох колишніх захисників «республіки», які перетворилися на використаний і відпрацьований матеріал.

«Вони й досі хизуються своїм недавнім минулим, бо на кожному кроці патетично вигукують: «Я воював за вас! Я захищав вас!» Оскільки часто розповідали, що ЗСУ й наші добровольчі батальйони зовсім не можуть воювати, я лукаво уточнював: чому ж вони, «герої», тепер у психлікарні, а не у Києві чи Лондоні, як обіцяли? Втрачати мені було нічого, бо й без таких розмов ставлення до звинуваченого у шпигунстві на користь України було відповідним».

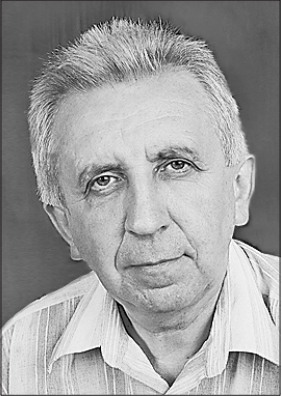
Щоб розговорити «політичного шпигуна», йому кололи препарат скополамін — так звану сироватку правди. Слідчі під час цього потворного експерименту могли почути від знесиленого бранця все що хотіли. Хоч Кривошеєв і без таких уколів неодноразово зізнавався: так, він вирішив хоч якось допомагати Україні, в якій руками донецьких сепаратистів та російських кадрових «відпускників» спровокували гібридну війну.

Ейфорія від визволення і перших діб перебування на волі потроху минає. А тому недавні бранці дедалі частіше погоджуються з тим, що крім справжніх патріотів, які працювали чи намагалися це робити для визволення Донбасу, до Києва привезли ще й звичайних заручників, яких бойовики хапали для поповнення обмінного фонду. Є й ті, хто активно співпрацював з окупаційною владою, а потім, опинившись за ґратами, став з усіх сил вдавати із себе патріотів України. Про одного з таких з огляду розповіли й волонтери, які тривалий час передавали продукти харчування для ув'язнених співвітчизників. Зокрема один із недавніх чиновників «ДНР» нахабно замовляв волонтерам не звичайні продукти, яких потребували напівголодні в'язні, а різні делікатеси, наприклад горіхи кеш'ю. Це було тоді, згадує Станіслав Асєєв, як у камері ділили одне печиво на трьох.

ПРОШУ СЛОВА!

«Обережно: двері відчиняються!» Самі

Олександр ВЕРТІЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

Нещодавно Суми облетіла жаллива звістка: на одній із зупинок громадського транспорту на вулиці Харківській 69-річна жінка випала з маршрутки на дорогу, вдарилася головою об асфальт і за добу, не опритомнівши, померла в лікарні. Через кілька днів на тій вулиці трапився такий самий випадок, але вже, на щастя, без летального фіналу. Також немолода жінка випала з маршрутки через відчинені двері, зазнала забоїв і змушена тривалий час лікуватися. За обома фактами порушено кримінальні провадження, слідство триває і сподіваємося, що винних покарають.

Але, на превеликий жаль, наведені два приклади — лише крапля в морі пасажирсько-водійських неприємностей, які трапляються під час поїздки у громадському транспорті. І не тільки в Сумах.

Днями прочитав повідомлення, що у Кропивницькому чоловікові відірвало палець дверима, що раптово зачинилися, в Тернопільській області на повному ходу випали двоє хлопців. Як пояснив один із них, узявся рукою за ручку дверцят, а вони взяли і... відчинилися.

Тож чи не час традиційне застереження в метро «Обережно, двері зачиняються!» у маршрутках, автобусах, трамваях і тролейбусах доповнити словом «відчиняються»? Але чи вплине це на безпеку руху? До того ж, хто знає, коли саме ті злочасні двері самі відчиняться?

Не треба бути глибоким аналітиком чи стратегом, щоб збагнути, що в таких ситуаціях об'єктами уваги правоохоронців стають двоє: пасажир і водій. Стосовно другого, то сумнівів немає: саме людина за кермом відповідає за безпеку тих, кого перевозить, і має замикаати на собі відповідні гарантії. Але одна річ неухважність чи й інколи відверте ловіння гав, а інша — поганий технічний стан маршруток і автобусів, про що всім добре відомо.

Якщо для прикладу взяти Суми, то переважна частина пасажирського транспорту новенька, чиста, доглянута. У такому проїхати — саме задоволення. Тільки ж не вся — є і зношена. Буває, курсують такі експонати, які через рік-другий можна відправляти хіба що на ретровиставки: згори або крізь скло протікає дощова вода, дверцята то заїдає, то відпускає (затиснуті ноги-руки-куртки-портфелі стають зчичними), рух стрибкоподібний, інші рахуби, що впливають на безпеку. Буває, що пасажирі роблять зауваження водієві, а той розводить руками: а що можу зробити, якщо господар не дає грошей на ремонт — тільки на бензин-газ-солярку вистачає.

У країні є інспекції та служби, які відповідають за технічний стан пасажирського транспорту, але як саме відповідають — важко пояснити. Ото вже коли спіткає лихо, шукають хоч якісь відповіді чи пояснення. Не можна не брати до уваги і персональної відповідальності водіїв. Приміром, сідаючи в маршрутку, знаю кількох в обличчя — як правило, уважні, коректні, доброзичливі. Однак не всі. Трапляються й бурктливі, вічно чимось або кимось не задоволені. З таким їхати — краще пройтися пішки, бо на власному водійському досвіді впевнився: кепський настрій за кермом може спричинити біду.

Є й інша категорія — кермувальники-семиділухи. Вони під час руху примудряються не тільки рулювати, а й займатися іншими справами. Свого часу в Сумах один із пасажирів зняв на відео такого: лівою рукою кермував, правою — міняв батарейку в годиннику та ще й розмовляв по мобільному, притиснувши апарат до плеча.

Ось і вся безпека руху.

Проте хоч би якими були обставини поїздки, сам пасажир повинен передовсім дбати про себе. Надто це стосується літніх людей, які не в змозі швидко відреагувати на небезпеку, можуть щось недочути, недобачити, не зрозуміти. Та чи тільки вони? Статистика свідчить, що неприємності чигають і на молодих, насамперед підлітків. Адже кожен може оступитися, перечепитися, не втриматися під час руху. І завжди слід пам'ятати: двері можуть розчинитися не тільки на зупинці.

Тож чи є рецепт безпеки? Є. До того ж простий, давній і банальний. Бути уважним і передбачливим завжди і скрізь. Та як любить повторювати колега, якщо вже щось написано в долі, то не обійдеш і не об'їдеш ні конем, ні маршрутною. Хоч і доповнює: береженого і Бог береже.

Тож чи не час традиційне застереження в метро «Обережно, двері зачиняються!» у маршрутках, автобусах, трамваях і тролейбусах доповнити словом «відчиняються»? Але чи вплине це на безпеку руху?

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

ДОКУМЕНТИ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 11 грудня 2019 р. № 1234-р
Київ

Про розподіл у 2019 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо підтримки територій, що зазнали негативного впливу внаслідок збройного конфлікту на сході України

1. Відповідно до частини шостої статті 108 Бюджетного кодексу України затвердити розподіл у 2019 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо підтримки територій, що зазнали негативного впливу внаслідок збройного конфлікту на сході України, згідно з додатком.

2. Міністерству у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб забезпечити погодження розподілу субвенції, передбаченого цим розпорядженням, з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

Додаток
до розпорядження Кабінету Міністрів України
від 11 грудня 2019 р. № 1234-р

РОЗПОДІЛ

у 2019 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо підтримки територій, що зазнали негативного впливу внаслідок збройного конфлікту на сході України

Код бюджету	Найменування місцевого бюджету адміністративно-територіальної одиниці	Обсяг субвенції, тис. гривень
05220100000	Донецька область	7657,703
05218100000	Бюджет м. Маріуполя	700
05501000000	Бюджет м. Покровська	560
05510000000	Бюджет Лиманської міської об'єднаної територіальної громади	315
05215100000	Бюджет Олександрівської селищної об'єднаної територіальної громади	112
13303200000	Бюджет м. Костянтинівки	565
13203100000	Львівська область	725
13307200000	Районний бюджет Городецького району (для м. Городка)	190
12316200000	Бюджет м. Дрогобича	1400
06301200000	Районний бюджет Золочівського району (для м. Глянян)	181,099
20512000000	Луганська область	262,5
	Районний бюджет Старобільського району (для м. Старобільська)	12668,302
	Житомирська область	
	Районний бюджет Андрушівського району (для м. Андрушівки)	
	Харківська область	
	Бюджет Малинівської селищної об'єднаної територіальної громади	
	Усього	

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 18 грудня 2019 р. № 1305-р
Київ

Про виділення коштів для надання одноразової грошової допомоги членам сімей осіб, які загинули (померли) під час участі в антитерористичній операції, та особам, які стали особами з інвалідністю внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час участі в зазначеній операції

1. Виділити Міністерству у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб 8 611,75 тис. гривень для надання одноразової грошової допомоги членам сімей чотирьох осіб, які загинули (померли) під час участі в антитерористичній операції, та семи особам, які стали особами з інвалідністю внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час участі в зазначеній операції.

Міністерству фінансів здійснити зазначені видатки за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету.

2. Міністерству у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб:

затвердити у тижневий строк за погодженням з Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства і Міністерством фінансів перелік витрат, пов'язаних з наданням допомоги, зазначеної у пункті 1 цього розпорядження;

подати до 30 грудня 2019 р. Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, Міністерству фінансів та Державній казначейській службі звіт про використання коштів, виділених згідно з цим розпорядженням.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 20 грудня 2019 р. № 1325-р
Київ

Про протидію гравальному бізнесу

1. Скасувати наказ Державного комітету з питань регуляторної політики та підприємництва, Міністерства фінансів від 12 грудня 2002 р. № 128/1037 в частині діяльності розповсюджувачів лотерей та визначення поняття «електронна система».

2. Національній поліції, Державній фіскальній службі забезпечити вжиття заходів до припинення функціонування розповсюджувачів лотерей, діяльність яких не віднесена до організації та проведення лотерей, не заборонених Законом України «Про заборону гравального бізнесу в Україні».

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 24 грудня 2019 р. № 1362-р
Київ

Деякі питання реалізації пункту 70 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України

Відповідно до пункту 70 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України **затвердити:**

перелік майна (основних засобів, нематеріальних активів, незавершених капітальних інвестицій, інших необоротних активів), що перебуває у державній власності у складі магістральних газопроводів та всіх об'єктів і споруд, пов'язаних з ними єдиним технологічним процесом, і використовується для забезпечення транспортування природного газу магістральними газопроводами та діяльності оператора газотранспортної системи (звіт за формою 2-б (к) «Відомості про державне майно, що не увійшло до статутного фонду господарської організації» автоматизованої системи Фонду державного майна України АС «Юридичні особи»), що додається до оригіналу, на операції з яким поширюється дія положень підрозділу 1 пункту 70 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України;

перелік майна юридичної особи, яке не перебуває у державній чи комунальній власності і використовується для забезпечення транспортування природного газу магістральними газопроводами та діяльності оператора газотранспортної системи, що додається до оригіналу, на операції з яким поширюється дія підрозділу 2 пункту 70 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України, установивши, що дія зазначених положень Податкового кодексу України застосовується до такого майна відповідно до фактичного його обсягу на момент передачі.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

Бронеавтомобілі складали екзамен на житомирському полігоні

Віктор ШПАК,
«Урядовий кур'єр»

АРМІЯ. Житомирський полігон десантно-штурмових військ став місцем екзаменаційних випробувань новітніх вітчизняних зразків бронеавтомобілів «Дозора-Б» Харківського КБ ім. О.О. Морозова, «Новатора» і «Варти» ТОВ «Українська бронетехніка», «Oncilla-M» ТОВ «ВК Система». Ця техніка вже продемонструвала свої можливості на випробуваннях бездоріжжям, що проходять вантажівки АвтоКрАЗ у Кременчуці, і пройшла понад 500 км до Житомира.

На тутешньому полігоні бронетехніка показала прохідність в екстремальних польових умовах. Крім штатних екіпажів, у випробуваннях взяли участь військовослужбовці-десантники, які на практиці перевірили ергономічність десантних відділень бронеавтомобілів. Бійці в повній бойовій амуніції опрацьовували завдання посадки і висадки та умови транспортування осо-

Фото пресслужби Генерального штабу Збройних сил України

На полігоні єдиного в Україні навчального центру десантно-штурмових військ випробували бронетехніку в умовах, ідентичних бездоріжжю

бового складу новітніми зразками бронетехніки, щоб пересвідчитися, наскільки вона придатна для цього.

Завершальним етапом випробувань стала демонстрація вогневих можливостей броневих автомобілів, що мають не лише

захистити екіпажі й десант від ураження, а й підтримувати кулеметним та артилерійсько-ракетним озброєнням дії воїнів.

Узагальнені підсумки випробувань, завершальний етап яких прийшов на полігоні в Житомирі, дають змогу обрати най-

кращі зразки бронетехніки й вчасно усунути недоліки, неминучі під час розроблення нової техніки. Це гарантуватиме, що взяті на озброєння армії вітчизняні бронеавтомобілі не підведуть у бою і стануть надійною опорою бійцям.

Полтава ухвалила п'ятирічну програму підтримки ОСББ

Олександр ДАНИЛЕЦЬ,
«Урядовий кур'єр»

ЖКГ. У Полтаві дедалі меншає будинків, мешканці яких відмовляються створювати ОСББ. Це тому, що найближчим часом у них з'явиться істотна перевага: вони сплачувати-

муть приблизно утричі меншу квартплату. До цього полтавці не йшли в ОСББ, бо в місцевого ЖЕО №2 тариф був 80 копійок, а в об'єднання — 2,5 гривні. Із запровадженням програми підтримки ОСББ на 2020—2025 роки ситуація докорінно зміниться. Жителів багатоквар-

тирних будинків повідомили, що квартплата в місті поступово зросте до 5 гривень за квадратний метр, а для ОСББ вона залишиться на рівні 2,5 гривні.

До 20 травня 2020 року люди повинні визначитися, хто їм ремонтуватиме житло: управителю, управительська компанія

чи ОСББ. Після цієї дати управителя знайде міська рада, яка укладе з ними типовий договір. У такий спосіб мешканців привчають самостійно утримувати їхню приватну власність, майно.

На реалізацію програми підтримки ОСББ на п'ять років передбачено 135 мільйонів гривень.

Захисник України отримав сертифікат на придбання житла

Микола ШОТ,
«Урядовий кур'єр»

ПОДЯКА. Гідний подарунок у новому році отримав ветеран АТО Дмитро Терешкун із Тернопільщини. Голова обласної державної адміністрації Ігор Сопель вручив йому сертифікат на пере-

рахування коштів для придбання житла на суму понад 820 тисяч гривень і подякував за виконання громадянського обов'язку.

Понад 30 років життя Дмитро Терешкун присвятив армії. Звісно, став у лави оборонців рідної землі на сході країни, звідки повернувся 2017 року. Нині на

пенсії. Разом із дружиною Люділою та сім'єю старшого сина живе в місті Заліщики. Та вже цього року має намір переїхати у Тернопіль, де хоче придбати двокімнатну квартиру.

Як поінформували у пресслужбі облдержадміністрації, торік на Тернопіллі виплатили

компенсацію за шість житлових приміщень сім'ям осіб з інвалідністю внаслідок війни АТО/ООС I—II груп, учасникам бойових дій АТО/ООС з числа внутрішньо переміщених осіб і членам родин загиблих учасників бойових дій АТО/ООС на загальну суму 6,1 мільйона гривень.

Гроші під аграрну розписку

Інна ОМЕЛЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

СПІВПРАЦЯ. Майже 800 мільйонів гривень вдалося залучити рівненським фермерам через механізм аграрних розписок, чинний відповідно до Закону «Про аграрні розписки». Це вивело область у лідери щодо обсягів такого фінансування в Україні, тут Рівненщина поступається лише Сумщині.

«Найчастіше фермери видають розписки під заставу майбутнього врожаю кукурудзи та пшениці. Торік за розписками вони передали понад 43 тисячі тонн кукурудзи та 33 тисячі тонн пшениці. Як заставу використовують ячмінь, жито, ріпак, сою та соняшник», — каже директор департаменту агропромислового розвитку Рівненської ОДА Надія Переходько.

Фінансування за аграрними розписками фермерам на-

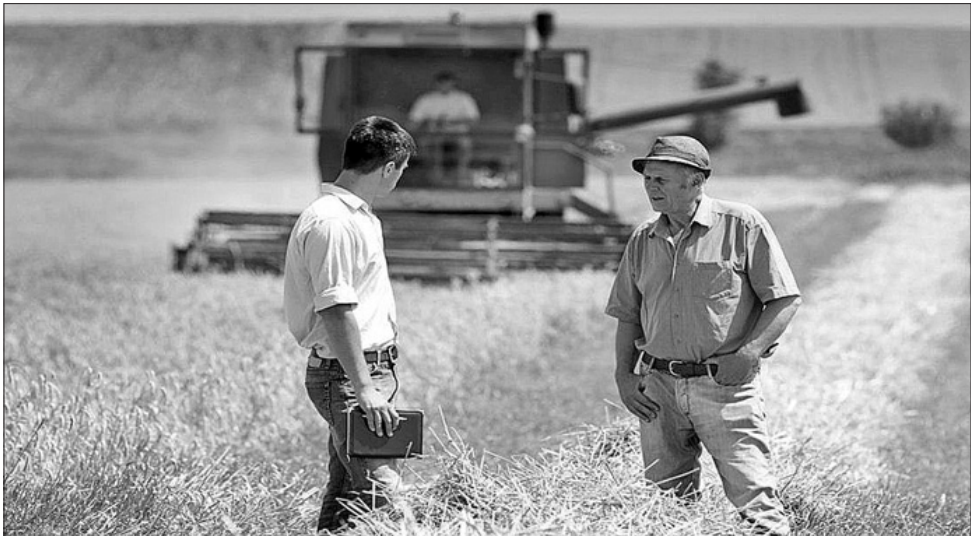

Фото з сайту agro-business.com.ua

Торік на Рівненщині фінансування за аграрними розписками фермерам надали 12 кредиторів

дали 12 кредиторів. Це почалими матеріально-технічних ресурсів, зернотрейдери і

дистриб'ютори. До речі, торік на Рівненщині зафіксовано історичний рекорд урожаю зер-

нових: аграрії намолотили й поклали в засіки майже півтора мільйона тонн збіжжя.

ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ

Корупційні ігрища
довкола пісочниці

**АКТУАЛЬНО. Тіньові доходи
від нелегального видобутку
піску і глини навряд
чи поступаються прибуткам
бурштинового бізнесу**

Віктор ШПАК,
«Урядовий кур'єр»

Звично нарікаючи на непереможність грошових поборів з батьків у школах і дитячих садочках, ми не завжди усвідомлюємо, що у державі є галузі, де потрібний освітнім закладам товар неможливо придбати за бюджетні кошти. У багатьох регіонах України це звичайнісінький пісок для пісочниць і секторів для стрибків на спортивних майданчиках. Його видобувають майже у всіх районах, однак юридично в областях є по кілька піщаних кар'єрів, де цей сипучий мінерал можна придбати легально, а не за готівку.

Пісок на Поліссі є, піщаних кар'єрів негусто

На Житомирщині піщані кар'єри є у 12 підприємств. Два з них — склозаводи, що видобувають кварцову сировину, решта копають пісок для потреб будівництва, виробництва цементних матеріалів, благоустрою територій тощо.

Найбільше кар'єрів у Житомирському районі, де ще з радянських часів комбінат силікатних виробів розробляє Тарасівське родовище піску. Ще один піщаний кар'єр є поблизу села Улянівка, а відразу три підприємства із Житомира й Коростишева розділили між собою розташоване фактично на межі Коростишівського і Житомирського районів Смолівське родовище піску. Загалом це 5 із 10 наявних на території Житомирщини місць легального видобутку будівельної сировини.

На решті велетенської території області (однієї з найбільших в Україні за площею) всього-навсього п'ять піщаних кар'єрів: в Олевському, Новоград-Волинському, Попільнянському, Баранівському районах та на місцях розроблення титанових руд у Коростенському й Хорошівському районах. В останньому разі фактично йдеться про побічний продукт видобутку тита-

ну, який вимивають із піднятого на поверхню землі піску.

Фахівці переконані, що хоч би по одному піщаному кар'єру (а ще краще — по два-три) має бути в кожному районі. Без піску не обійтись ні у будівництві сільського будинку, ні з ожеледицею взимку не впоратися, ні фільтри на місцевих комунальних водоканалах не поміняти. Однак во звити його на далекі відстані — це свідомо підвищувати вартість у кілька разів за рахунок транспортної складової. Особливо на Поліссі, де пісок у прямому значенні слова під ногами.

Не для преси фахівці визнають, що сировину справді копають на місці — від селян, які добувають пісок для власних потреб лопатами, до горе-бізнесменів, які облаштували нелегальні кар'єри і відвантажують товар вантажівками. Під час реалізації за готівку це кримінальний злочин, а в разі доставлення за перерахуванням — ще й корупційне правопорушення, бо за документами пісок доставляють нібито з легальних місць видобутку, а зекономлені кошти переводять у живі гроші й ділять між учасниками обладнання та кришувальниками із силових та контролюючих структур.

Це відбувається і на Житомирщині, і в інших областях України, де нелегальний видобуток піску давно став суперприбутковим бізнесом. Не дивно, що опікуються ним у прямому значенні слова діамантові прокурори, а за оборотами коштів ця кримінально-корупційна царина щонайменше на рівні з бурштиновою мафією, яка, на відміну від піщаної, у всіх на слуху. Та не даремно кажуть, що справжні гроші люблять тишу.

Чужі тут не ходять?

Про складнощі, з якими стикаються ті, хто хоче легально видобувати пісок, красномовно свідчить багаторічна епопея з отриманням спецдозволу комунальним підприємством «Баранівський водоканал» — єдиним на Житомирщині, що, попри неприємний статус, добилося доступу до золотоносної жили. Натомість

гучно розрекламовані наміри обласної ради створити аналогічне підприємство для забезпечення потреб у піску всіх установ комунальної галузі, що мало покласти край вимушеній піщаній корупції у школах і дитячих садочках, закінчилися повним крахом.

Престижність роботи у видобутку піску підтверджує: серед тих, хто займається цим на Житомирщині, є навіть киявське ТОВ, зареєстроване на Печерських пагорбах столиці. Воно володіє аж 47 га піщаного родовища, від якого мало користі місцевим жителям, однак запасів його надовго вистачить для заможного життя власників.

На рівні держави не раз декларували стурбованість ситуацією з видобутком піску. Ще на початку української незалежності родо-

ра потрібно погодження, по яке до Житомирської ОДА впродовж уже трьох років після скасування обмежень на продаж піску ще ніхто не звертався.

Одна із причин цього в тому, що хоч ст. 23 Кодексу України про надра вже начебто дозволяє «видобувати корисні копалини місцевого значення» не тільки для власних потреб, однак чинні редакції ст. 90 (Права власників земельних ділянок) і ст. 95 (Права землекористувачів) Земельного кодексу незмінно і жорстко регламентують вимогу «використовувати для власних потреб наявні на земельній ділянці загальнопоширені корисні копалини».

До речі, якщо законодавці навіть знімуть цю неузгодженість між двома кодексами, то на землевласників, які віддали свої зе-

За документами пісок доставляють нібито з легальних місць видобутку, а зекономлені кошти переводять у живі гроші й ділять між учасниками обладнання та кришувальниками із силових та контролюючих структур.

вища цієї сировини розділили на дві групи: загальнодержавного і місцевого значення. Останні можна було розробляти без спецдозволів та гірничого відводу за умови заглиблення у землю не більш як на 2 метри і використання піску тільки для власних господарських і побутових потреб землевласників і землекористувачів.

На початку 2016 року ст. 23 Кодексу України про надра зазнала чергових змін. Відтепер там уже немає обмежень щодо власних потреб. Отож юридично землевласники і землекористувачі вже нібито мають право продавати видобутий ними пісок.

Однак зберегли вимогу, що «видобування корисних копалин місцевого значення із застосуванням спеціальних технічних засобів погоджується з місцевими радами та обласними державними адміністраціями». Зрозуміло, що багато піску лопатою навіть для власних потреб не накопаш, а для законного використання екскавато-

мельні паї в оренду, може очікувати неприємний сюрприз. Йдеться про норму ст. 95 Земельного кодексу, що вже нині дозволяє землекористувачам «використовувати для власних потреб наявні на земельній ділянці загальнопоширені корисні копалини», «якщо інше не передбачено законом або договором».

Навряд чи у багатьох договорах на оренду земельних паїв є окремий пункт, який забороняє орендаторів розпочати видобуток піску, суглинку, торфу на фактично чужій землі. Нині, коли видобуту сировину можна використовувати виключно для власних потреб, особливої спокуси у таких діях немає, але після скасування заборони все кардинально зміниться.

Глина — державі, суглинок — людям

Ще складніша ситуація з родовищами глини, без якої не обі-

йтися ні в селі, ні навіть на дачних масивах. Йдеться про колись типові для України хати-мазанки з дерев'яним каркасом, обвалькованим й оштукатуреним глиняним розчином, що збереглися у сільській місцевості, і про звичайнісінькі груби, які мурують із цегли на глиняно-піщаному розчині.

Та мало хто з пересічних українців знає, що, згідно з постановою Кабміну від 12 грудня 1994 р. №827, усі родовища глини належать до корисних копалин загальнодержавного значення, а до корисних копалин місцевого значення — суглинки, в яких глина містить велику частку піску. Він, до речі, за нормами цієї постанови може бути копалиною і місцевого, і загальнодержавного значення залежно від обсягів і якості покладів.

На перший погляд, нібито суто юридичний казус, за яким економічні наслідки, що стали перепоною для відродження місцевих цегельних заводів, вагомі. Колись на Житомирщині ці заводи працювали майже в кожному районі, а нині на областях лише три спецдозволи на видобуток суглинку — два в Ружинському і один у Попільнянському районах.

Варто нагадати, що виробництво керамічної цегли — це не лише робочі місця, а й можливість будувати дешевше, довговічніше й екологічніше, бо, наприклад, для господарських споруд чи навіть житлового будинку, який планують облаштувати облицювальною цеглою, потрібні не краса, а насамперед міцність. Звичайнісінька випалена глина тут поза конкуренцією і дасть фору блокам з пінобетону, що бояться вологи і розсипаються від легкого удару ломом. Не кажучи вже, що силікатна цегла і керамічні будівельні матеріали із глини — у різних вагових категоріях за екологічним впливом на мешканців таких споруд.

Однак на перепоні використання високоякісної глини для виробництва цегли не тільки брак сучасного обладнання, яке можуть завезти іноземні інвестори, і дороговизна природного газу та проблеми з доставкою кам'яного вугілля, а й суто штучне перетворення всіх глиняних кар'єрів на родовища загальнодержавного значення.

Процедура оформлення спецдозволів від цього стає у рази складнішою і довшою, а плата за використання такої сировини — істотно дорожчою, що відбиває охоту вкладати кошти в галузь, яка потенційно може і має стати золотою жилою для держави, де житлова проблема набула глобальних масштабів. А невеликі цегельні заводи в сільській глибині здатні позитивно вплинути на ситуацію з безробіттям, допомогти молодим родинам збудувати доступне житло і водночас зберегти автодороги, якими нині аж за сотні кілометрів доставляють силікатну і облицювальну цеглу.

До речі, без банальної глини і піску не обійтись не тільки людям, а й новоствореним ОТГ, які мають капітально ремонтувати чи будувати культурно-соціальні й адміністративні об'єкти, оновлювати автошляхи. Без спрощення процедури відкриття піщаних і глиняних кар'єрів та налагодження ефективного контролю за прозорістю їхньої роботи ми свідомо втрачимо частину витрачених на децентралізацію бюджетних коштів у мафіозно-корупційній структурі, що навряд чи наблизить Україну до Європи.

АГРОПЕРСПЕКТИВА

«Дрібні й середні сільгосптоваровиробники Полтавщини роблять ставку на нішеві культури»

**Професор кафедри
землеробства і агрохімії імені
В.І. Сазанова Полтавської
державної аграрної академії
Сергій ПОСПЕЛОВ**

Дедалі частіше аграрії вживають новий термін «нішеві культури». Він є в обласній комплексній програмі підтримки сільгоспвиробників Полтавщини, яка передбачає їхнє додаткове фінансування. Про важливість та перспективи цих культур щодо експорту «Урядовому кур'єру» розповів кандидат сільськогосподарських наук, професор кафедри землеробства і агрохімії імені В.І. Сазанова Полтавської державної аграрної академії Сергій ПОСПЕЛОВ.

УК Сергію Вікторовичу, які культури називають нішевими?

— Під поняття «нішеві культури» підпадають усі культури, які можуть у нас вирощувати і на які є попит на ринку, але обсяг виробництва їх невеликий. В овочівництві це можуть бути, наприклад, помідори чері. До нішевих належать сезонні зелені культури: петрушка, кріп, пастернак. Це редис, часник, горіхи, навіть лікарські культури, які мають значний експортний потенціал.

Нішеві культури в нас вирощують дрібні фермерські та селянські господарства й непогано на цьому заробляють. Але їхній істотний недолік — те, що на них не стабільна ціна на ринку. Тому треба вирощувати кілька культур, щоб перебувати там весь час. Людям слід про це розповідати і навчати цього майбутніх фахівців-аграріїв, бо в молодих агрономів бракує знань про нішеві культури. Гадаю, вищі надолужуватимуть це: поліпшуватимуть підготовку студентів і налагоджуватимуть нові зв'язки з виробництвом, щоб виробники самі керували цим процесом. Адже за нішевими культурами майбутнє.

Зміна клімату, економічної ситуації сприяли появі культур, для нас не традиційних, наприклад арахісу. Його в нас ніколи не вирощували, а тепер культивують, бо він добре росте й на нього є попит на ринку. Або крокуси, які вирощують для отримання найдорожчої спеції у світі шафрану. Уні-

кальна культура. Щоб її виростити, потрібні не тільки знання, а й багато працівників, аби зібрати врожай. Сировина — тичинки квіток. Урожай може становити всього кілька кілограмів з гектара.

Але й шафран у нас вирощують. Тобто нішевих культур нині багато. Та радив би перш ніж вирощувати котрись із них, набутти певних знань і знайти ринок збуту. Тільки потім уже оцінювати свої можливості, розробляти бізнес-плани і підраховувати можливі прибутки.

Останніми роками в обласних створюють сільськогосподарські кооперативи, які займаються ягідництвом. У них об'єднуються селянські господарства з площею землі 1—3 гектари. Вони разом шукають можливості для збуту, первинної переробки продукції. Тому що ягоди не збережеш, вони не лежатимуть, їх треба або заморожувати, або свіжими відправляти. На умовах співфінансування кооперативи можуть купити, наприклад, промисловий холодильник, зберігати ягоди і далі транспортувати їх у Європу, де продукцію залюбки купують у нас тоннами. Або переробляти на сік чи концентрат. Тобто кооператив — це теж один із способів розширення ринку нішевих культур.

На Полтавщині ягідники є в багатьох районах. Високоякісна органічна продукція потрібна всім. І до речі, органічний ринок теж нішевий. Мабуть, у всьому світі відоме ПП «Агроєкологія» Шипицького району, у ґрунти якого майже 40 років не вносили мінеральних добрив і не застосовували на них пестицидів. За їхньою продукцією вибудувалася черга з європейських покупців. Це господарство успішно експортує кондитерський соняшник, насіння льону, спельту (вид пшениці), просо, сорго, отримуючи за них валюту.

Бджолярство — теж нішевий ринок, який українці впевнено освоюють. У Семенівському районі Полтавщини є унікальне господарство, де виробляють різні продукти з меду й відправляють єв-

Є багато культур, які можна вирощувати виключно у малих господарствах

ропейському споживачеві. У Кобеляцькому районі господарство вже 20 років вирощує ехінацею. Воно забезпечує лікарською сировиною не тільки Україну, а й інші країни.

УК Тобто для нормального розвитку цього сектору агропродовольства потрібна економічна стабільність.

— Так. Доктор біологічних наук Світлана Клименко, яка працює в Національному ботанічному саду в Києві, все життя присвятила таким малопоширеним плодовим культурам, як кизил, айва, актиніда, хурма. І тільки тепер люди зрозуміли, що площі під цими культурами треба розширювати, бо на них є попит.

До речі, в Хоролі теж є невеликий ботанічний сад, де вирощують у відкритому ґрунті тропічні культури — інжир, хурму, азиміну, навіть посадили гінкго.

Культур багато, але заробляти на них треба вміти. Перепрошую за тавтологію, треба знати нішу нішевих культур.

У спільному проєкті FAO і ЄБРР «Поліпшення доступу українського агробізнесу до експортних ринків» експерти назвали 10 культур, які Україна може експортувати в Європу. Це батат, спаржа, гарбуз, червона й чорна смородина, вишні, груші, солодкий перець, пекинська й кольорова капуста, броколі. Тільки батат для нас невідома культура, це аналог картоплі для деяких країн. Європа готова купувати, але, мабуть, є певні умови, тобто продукція, яку ми пропонуємо на експорт, має бути високоякісною і в достатній кількості. Наші сільгоспвиробники повинні дати гарантію, що здійснюватимуть поставки регулярно й у встановлений термін. Якщо вони не можуть цього забезпечити, то це вже не бізнес. На жаль, поки що ми не готові задовольнити такі вимоги.

До прикладу, смородина. Будь ласка, в Україні є інститут садівництва, який багато років її вивчає, виведено чудові сорти. Але господарств, які її вирощують, бракує.

Нішеве виробництво потрібно розвивати. І не тільки рослинницької продукції, а й тваринницької, наприклад сирів з козячого молока. Це теж унікальний продукт, який має постійний високий попит. Виробництво сирів

КОМЕНТАР

Олег ПАЛІЙ,

заступник директора департаменту агропромислового розвитку Полтавської облдержадміністрації:

— Нішеві культури для аграріїв — це своєрідна подушка безпеки, яка гарантує їм додаткові прибутки і дає змогу розв'язувати багато агрономічних проблем: страхуватися від посухи або відновлювати ґрунт, пересівати загиблі озими. На цьому ринку серед виробників спостерігається набагато менша конкуренція. На Полтавщині найпоширеніші нішеві культури — жито, овес, гречка, нут, сочевиця, сорго, гірчиця, квасоля, льон кудряш (олійний), соняшник високоолеїновий та кондитерський. Виробництво цих культур зростає через попит на ринках Африки та Пакистану.

Розширюють у господарствах області й площі під ягідниками. Зокрема у Диканському районі посаджено найбільше в Україні органічної малини — 13 гектарів. Її сертифіковано як органічну й замороженою експортують.

У межах регіональної програми розвитку та підтримки аграрного комплексу Полтавщини за пріоритетними напрямками на період до 2020 року додатково посаджено 35,6 гектара плодово-ягідних насаджень, компенсовано господарствам 1,3 мільйона гривень.

Виробництвом цієї продукції у нас займаються ПСП «Майбородівське», ТОВ «АПК Докучаєвські чорноземи», ТОВ «Фрукти Полтавщини», ФГ «Еко-Маяк», ФГ «Гарант».

Цією програмою передбачено фінансову підтримку обсягом до 500 тисяч гривень терміном до п'яти років суб'єктам господарювання, які здійснюють діяльність в аграрному секторі, на витрати, пов'язані з розвитком садівництва, ягідництва, овочівництва, виробництва органічної продукції, вирощування грибів, лікарських рослин та інших нішевих культур.

Торік надано кредит 500 тисяч гривень ФГ «Віра-1» (Котелевський район) на втілення бізнес-плану з вирощування нуту на площі 20 гектарів і на таку саму суму — ФОП Пішняк — на висаджування фундука на площі 4,4 гектара.

— вельми складний бізнес, і в цьому напрямі в нас на Полтавщині непогано працюють групи аматорів, які агітують інших цим займатися, і навчають, передаючи свій досвід.

Також є певний досвід вирощування равиликів, раків. Адже не в усіх країнах їдять картоплю і свинину.

УК Сергію Вікторовичу, ви кажете, що у молодих агрономів не вистачає відповідних знань. Можливо, треба ввести у вишівську програму нові спеціальні предмети?

— Тих предметів, які ми викладаємо, цілком достатньо. Питання в іншому: молоді спеціалісти, яких готує наша академія, інші навчальні заклади аграрного профілю, не знають, де вони працюватимуть після закінчення. Тобто тут має працювати система перепідготовки.

Наскільки мені відомо, в Києві вже другий рік проводять нау-

ково-практичну конференцію, на якій обговорюють питання нішевого виробництва. Такі конференції треба проводити частіше, й не лише у столиці. Адже людям не вистачає менеджерської й економічної інформації.

Можливо, треба створити при Мінекономрозвитку спеціальний підрозділ, який би спрямовував і навчав дрібних землевласників нішевого виробництва й допомагав їм отримати кредити і необхідну техніку на пільгових умовах. Адже в нас уже успішно працюють деякі урядові програми підтримки вітчизняного сільгосптоваровиробника.

Зауважу: фермер ніколи не складе конкуренцію агрохолдингу. Тож йому треба шукати своє місце на ринку сільгосппродукції. І держава повинна йому в цьому допомагати, щоб міг годувати себе і її.

Олександр ДАНИЛЕЦЬ,
«Урядовий кур'єр»

Науковець радить вирощувати кілька культур, аби не прогадати

ГОСТРА ТЕМА

Коли упередженість бере верх над законом

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО. Чому потрібно обстоювати свою невинуватість в українських судах?

Василь ТУГЛУК,
«Урядовий кур'єр»

Навіть люди, далекі від премудростей юриспруденції, добре знають, що існує таке поняття, як презумпція невинуватості. Це по-перше. По-друге, що не менш важливо, правоохоронні органи та суди у діяльності повинні керуватися виключно Конституцією України та відповідними законами. Вони, до речі, зобов'язують усіх, хто розслідує справи, підтримує обвинувачення, виносять у них вердикти, всебічно, повно та об'єктивно досліджувати всі обставини й оцінювати докази в сукупності.

Це в ідеалі.

А що насправді? Відповідь на це майже рік тому дав голова Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) Гвідо Раймонді під час пресконференції у Страсбурзі. За його словами, на початок 2019-го в ЄСПЛ перебувало 7267 скарг, відповідачем у яких була Україна. За цим показником нашу державу випередили лише Росія та Румунія. На третьому місці серед загальної кількості порушень, на які скаржились українці й за якими було винесено рішення ЄСПЛ у 2018 році, — неможливість отримати ефективний правовий захист у національних судах.

По суті, таке «лідерство» створює не найкращий імідж Україні в питанні захисту прав і свобод громадян. Залишається сподіватися, що реформи в Україні з приходом до влади нової молодшої команди врешті-решт наповняться реальним змістом, а не залишаться благими намірами, як було раніше. Враховуючи різну складність справ, об'єктивні й суб'єктивні чинники, годі сподіватися, що вердикти української Феміди завжди схвально сприйматимуть усі учасники судових процесів, а позови українців проти держави в ЄСПЛ зникнуть. Але хоч у найпростіших ситуаціях наші співвітчизники мають право бути впевненими, що суд не буде, так би мовити, в корпоративі зі слідством та прокуратурою. Як це сталося під час розслідування справи, про яку йтиметься далі.

Ретроспектива

В «Урядовому кур'єрі» за 26 вересня минулого року було опубліковано статтю «Царицею доказів стали припущення?». У ній автор ставив під сумнів неупередженість івано-франківських фіскалів у розслідуванні справи, яку вони кваліфікували як умисне ухилення від сплати податків ТОВ «Західгазтех» і порушили кримінальне провадження щодо його керівників. І як свідчить подальший перебіг подій, для таких сумнівів були певні підстави. Але спершу нагадаємо суть справи.

Як зазначено в попередній публікації, два з половиною роки тому працівни-

Малюнок з сайту aic-kr.com.ua

ки головуправління Державної фіскальної служби в Івано-Франківській області провели документальну перевірку ТОВ «Західгазтех». Після цього звинуватили підприємство у фіктивних операціях. На думку фіскалів, ТОВ не закуповувало у ТзОВ «Катзорр» ізоляційної плівки для ремонту майже трьох кілометрів газопроводу ПАТ «Укртрансгаз», а підрядна організація ТзОВ «Сімузар» жодних будівельно-монтажних робіт з ремонту ізоляційного покриття труб цього газопроводу не проводила.

І хоч ніхто з податківців на місці проведення робіт не побував, їх виконання не перевіряв, це не завадило їм зробити висновок, що Західгазтех необґрунтовано відобразив у податковому обліку суму витрат та податкового кредиту за господарськими операціями з вищезазначеними структурами. Тому підприємство зобов'язало додатково сплатити до бюджету майже 2,4 мільйона гривень.

Безумовно, ситуація, коли фірми-одноденки, що відмивають кошти й безслідно зникають після прокручування багатомільйонних афер, — для України не рідкісна. Але Західгазтех, як свідчать підсумки його багаторічної роботи, до таких не належить. Основний напрям його діяльності — проектування, будівництво й ремонт магістральних газопроводів, які він неодноразово виконував, приміром, на замовлення добре відомих у країні Укргазвидобування та Укртрансгазу. А щодо високоєфективної роботи Укртрансгазу, то про це переконливо свідчать не лише об-

сяги виконаних робіт на десятки мільйонів гривень, а й перерахування до бюджетів різних рівнів майже трьох мільйонів гривень щорічно.

З огляду на це можна констатувати, що своїми діями фіскали спільно з представниками наглядової інстанції та суду завдали багатомільйонних збитків не лише підприємству, а й державі. Адже рахунки Західгазтеху заарештовано, більш як рік підприємство простояє, знання й досвід його працівників нині використовують закордонні фірми, а державна скарбниця недоодержала мільйонні суми податкових надходжень.

Тому цілком закономірно постає запитання: чим саме керувалися фіскали, представники наглядової інстанції та судової влади, заблокувавши роботу підприємства, — державними інтересами, чи, можливо, вирішили довести, що завжди має рацію той, хто має більше прав?

Судити про це можна з перебігу подій, які відбулися після того, як керівники ТОВ «Західгазтех» не погодилися зі звинуваченнями на адресу підприємства і звернулися до Івано-Франківського окружного адміністративного суду.

Докази можна ігнорувати?

Представники Феміди, вивчивши доводи сторін, винесли вердикт на користь підприємців. Після цього фіскали подали скаргу до Львівського апеляційного адміністративного суду. Його колегія, посилаючись на недостатність документів,

наданих підприємством про закупівлю ізоляційної плівки саме у ТзОВ «Катзорр», скасувала постанову колег з Івано-Франківська. Як наслідок — арешт рахунків та офісного приміщення підприємства в центрі Івано-Франківська. А львівські судді, вказавши на недостатність доказів Західгазтеху, зазначили, що «кожна із наведених вище обставин не є достатнім доказом відсутності факту реального здійснення господарських операцій». Тобто судді сумніваються, але виносять вердикт, який суперечить статті 62 Конституції України, де чітко закарбовано: «Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь».

Коли ж стало очевидним, що керівники — співзасновники підприємства Василь Катрич та В'ячеслав Борщов готові до нових судових баталій, щоб довести необґрунтованість і надуманість звинувачень, слідчий фіскальної служби ініціював судово-економічну експертизу. Фахівець Івано-Франківського філіалу Київського науково-дослідного інституту судових експертиз, який спершу зазначив, що документи, надані Західгазтехом підтверджують здійснення господарських операцій, в підсумку дійшов висновку, що донарахування податку фіскалами... правильне.

Після цього слідчий адміністративну справу перевів у кримінальну площину і порушив кримінальне провадження проти Василя Катрича та В'ячеслава Борщова. Він запропонував їм визнати їхню вину, спла-

тити донараховану суму і штрафні санкції, що стане підставою для закриття провадження. Ґрунтуючись на припущеннях, інкримінував їм сплановані злочинні наміри щодо ухилення від сплати податків без будь-яких доказів.

Дотримуючись цієї версії, слідчий проігнорував те, що безпосередні виконавці робіт і службові особи замовника підтвердили факти придбання ізоляційної плівки та покриття нею газопроводу, є офіційний лист УМГ «Київтрансгаз» ПАТ «Укртрансгаз», у якому зазначено, що жодних зауважень щодо обсягу та якості виконання робіт у них до Західгазтеху немає. Навіть висновки незалежного аудиту Київської аудиторської служби, яка підтвердила, що Західгазтех не порушував податкового законодавства, належного реагування слідства не одержали. Ці, як і решта документів, наданих захистом, мабуть, не вкладалися у прокрустове ложе версії, вибудованої слідством. Тому їх не долучили до справи.

Прокурор разом зі слідчим відмовилися задовольнити клопотання захисту щодо проведення повторної судово-економічної експертизи Київським науково-дослідним інститутом судових експертиз на підставі всіх, а не вибірково документів, як це зробив місцевий експерт. Чому? Очевидно тому, що на столичних експертів важче вплинути, а їхні висновки можуть кардинально відрізнятись від зроблених в Івано-Франківську. В підсумку склалося враження, що підозрювані потрапили в лабіринт без виходу.

Без вини винуваті

Але, як відомо, в кінці кожного тунелю є світло. Головне — не зупинятися на півдорозі, а прямувати до нього. Саме так вчинили Василь Катрич і В'ячеслав Борщов та їхній захисник, домагаючись торжества закону. І таким світлом для них стало рішення судді Івано-Франківського міського суду Ольги Бабій. Вона, детально вивчивши матеріали справи, задовольнила клопотання захисту й ухвалила рішення щодо проведення повторної судово-економічної експертизи всіх документів Київським науково-дослідним інститутом судових експертиз.

Очевидно, прокурор відділу нагляду за додержанням законів органами фіскальної служби Мар'яна Гулянич, яка здійснювала нагляд і відмовила захисту в долученні до справи додаткових документів та проведенні повторної експертизи, цього разу змушена була зв'язати на вердикт судді. Тому у клопотанні щодо продовження строку слідства вона зазначила: «Висновки експертизи мають важливе значення для з'ясування всіх обставин кримінально-

го правопорушення та будуть мати доказове значення... Продовження строку слідства необхідне для завершення повного та неупередженого досудового розслідування».

Після цього підозрювані наразі полегшено зітхнули, оскільки жодної вини за собою не відчували і були певні, що експертиза все розставить на свої місця. Саме так і сталося: столичні експерти після аналізу наданих їм документів дійшли висновку, що всі господарські операції ТОВ «Західгазтех» були реальними, а не фіктивними, як стверджували фіскали.

Проте Василеві Катричу та В'ячеславу Борщову, виявляється, радіти було зарано. Прокурор, яка у клопотанні щодо продовження строку слідства вказувала, що висновки експерта матимуть «важливе значення для з'ясування всіх обставин кримінального правопорушення та доказове значення», чомусь вирішила не чекати на них. Вона винесла постанову про закриття кримінального провадження щодо В'ячеслава Борщова не у зв'язку з тим, що у його діях немає складу злочину, а з... нереабілітуючих підстав. Ідентичну і щодо Василя Катрича навіть після того, як стали відомими висновки судово-економічної експертизи Київського науково-дослідного інституту судових експертиз.

По суті, прокурор скористалася поправкою до Кримінального кодексу України, якою збільшено суму збитків, необхідних для притягнення до кримінальної відповідальності. На думку захисту, зроблено це для того, щоб не визнати незаконного притягнення нею до кримінальної відповідальності керівників Західгазтеху.

Останніх це, безумовно, не влаштувало. Адже закриття провадження з нереабілітуючих підстав не позбавило їх тавра злочинців. З огляду на те що постанову прокурора щодо Василя Катрича було винесено вже після оприлюднення висновків столичних експертів, він звернувся до суду для відновлення справедливості. Проте слідчий суддя відмовив у задоволенні скарги на постанову прокурора про закриття кримінального провадження з нереабілітуючих підстав. Хоч як зазначено у п. 3.9.3 Правил поведінки працівника суду, він зобов'язаний «утримуватися від дій, які можуть спричинити враження про надання переваг одній зі сторін».

Василь Катрич та В'ячеслав Борщов налаштовані обстоювати свою невинуватість в ЄСПЛ. Шкода лише, що у разі винесення ЄСПЛ вердикту на їхню користь імідж України не поліпшиться, а компенсацію за порушення прав і свобод людини відшкодуватиме держава, а не ті, хто винен у цьому.

ДОКУМЕНТИ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами

Цей Закон регулює правовідносини щодо виробництва, імпорту, експорту, зберігання, використання, розміщення на ринку та поводження з озоноруйнівними речовинами, фторованими парниковими газами, товарами та обладнанням, які їх містять або використовують, що впливає на озоновий шар та на рівень глобального потепління.

Розділ І

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення основних термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1) використання контрольованих речовин — застосування контрольованих речовин у процесі виробництва, обслуговування або ремонту, включаючи заправку, дозаправку товарів та обладнання, або під час інших процесів;

2) виробник контрольованих речовин — фізична особа — підприємець або юридична особа, що здійснює виробництво контрольованих речовин на території України;

3) виробництво контрольованих речовин — діяльність, що включає всі стадії технологічного процесу та пов'язана з випуском контрольованих речовин, проваджена умисно або неумисно, або як побічний продукт, якщо такий побічний продукт не знешкоджується в рамках технологічного процесу. Рециклінг контрольованих речовин, рекуперація з метою рециклінгу, виготовлення сумішей контрольованих речовин не вважаються виробництвом;

4) витоки та викиди контрольованих речовин — потрапляння контрольованих речовин у навколишнє природне середовище внаслідок умисних або неумисних дій фізичних або юридичних осіб, несправності, пошкодження, неналежної експлуатації товарів та обладнання;

5) герметично замкнена система — система, в якій усі частини, які містять холодоагент, уключені шляхом зварювання, пайки або подібним нероз'ємним з'єднанням, яка може мати блокувані клапани і заглушені отвори, що дозволяють проводити належний ремонт або видалення та мають перевірену норму витоку менше трьох грамів контрольованої речовини на рік під тиском принаймні у чверть максимально припустимого тиску;

6) знешкодження контрольованих речовин — процес, внаслідок якого вся або більша частина контрольованої речовини перетворюється або розщеплюється на постійній основі на одну або більше стабільних речовин, які не є контрольованими речовинами;

7) зняття з експлуатації — остаточна зупинка та припинення експлуатації або використання товарів чи обладнання;

8) контейнер — тара, призначена для транспортування або зберігання контрольованих речовин;

9) контрольовані речовини — озоноруйнівні речовини та/або фторовані парникові гази;

10) національна квота на імпорт контрольованих речовин — визначений Монреальським протоколомпро речовини, що руйнують озоновий шар, для України щорічний обсяг споживання озоноруйнівних речовин, а також фторованих парникових газів, зазначених у пункті 1 додатка 2 до цього Закону;

11) одноразовий контейнер — тара, яка не призначена для повторного наповнення та використовується для зберігання контрольованих речовин, під час технічного обслуговування, експлуатації або наповнення холодильного обладнання, систем кондиціонування повітря, теплових насосів, систем протипожежного захисту або високочастотних розподільних пристроїв чи призначених для зберігання або транспортування розчинників на основі контрольованих речовин;

12) озоновий шар — шар атмосферного озону, що міститься у стратосфері і поглинає біологічно небезпечне ультрафіолетове сонячне випромінювання;

13) озоноруйнівна речовина — будь-яка речовина, що зазначена в додатку 1 до цього Закону, яка існує самостійно або в суміші, первинна, рекуперована, регенерована або оброблена для рециклінгу чи ізомери такої речовини, та має озоноруйнівний потенціал вище нуля;

14) озоноруйнівний потенціал (далі — ОРП) — показник, визначений для кожної озоноруйнивої речовини в додатку 1 до цього Закону, який визначає потенційний руйнівний (негативний) вплив такої речовини на озоновий шар;

15) оператор контрольованих речовин — суб'єкт господарювання, який виконує операції щодо імпорту, експорту, розміщення на ринку, зберігання, використання або поводження з контрольованими речовинами та/або товарами і обладнанням, а також суб'єкт господарювання, що володіє та/або використовує стаціонарне обладнання або системи, визначені частинами четвертою та п'ятою статті 8 цього Закону, та набув статусу оператора контрольованих речовин відповідно до законодавства України;

16) операції з контрольованими речовинами — імпорт, експорт, розміщення на ринку, зберігання, використання або поводження з контрольованими речовинами та/або товарами та обладнанням;

17) первинна речовина — невикористана, нерегеноввана, нерекуперована та така, щодо якої не було здійснено рециклінг, контрольована речовина;

18) поводження з контрольованими речовинами — операції щодо переміщення (транспортування), рекуперації, регенерації, рециклінгу, знешкодження в межах території України контрольованих речовин та/або товарів і обладнання;

19) потенціал глобального потепління — коефіцієнт, визначений для кожного фторованого парникового газу, зазначеного в додатку 2 до цього Закону, що означає ступінь впливу фторованого парникового газу на глобальне потепління відносно двоокису вуглецю;

20) регенерація — переробка контрольованих речовин з метою забезпечення їх відповідності еквівалентним характеристикам первинної речовини з урахуванням її запланованого використання;

21) рекуперація — збирання контрольованих речовин з товарів, обладнання або тари під час обслуговування, ремонту, зберігання та зняття з експлуатації таких речовин або товарів та обладнання;

22) рециклінг — повторне використання рекуперованих контрольованих речовин після базового процесу очищення, такого як фільтрація або сушка;

23) розміщення на ринку — постачання або надання третім особам за плату або безкоштовно контрольованих речовин або товарів та обладнання;

24) розрахунковий обсяг озоноруйнівних речовин — кількість озоноруйнівних речовин, встановлена шляхом множення кількості кожної озоноруйнивої речовини на її озоноруйнівний потенціал і підсумування отриманих показників, яка визначається в тоннах озоноруйнівного потенціалу (ОРП);

25) розрахунковий обсяг фторованих парникових газів — кількість парникових газів, встановлена шляхом множення кількості кожного газу, помноженого на його потенціал глобального потепління, і сумування отриманих показників, яка визначається в тоннах CO₂-екв.;

26) сировина — будь-яка контрольована речовина, що була хімічно перетворена в рамках технологічного процесу, в ході якого така речовина повністю змінила свій первісний склад і як результат має озоноруйнівний потенціал або потенціал глобального потепління не вище нуля, і викиди якої є незначними;

27) система виявлення витоку — калібрований механічний, електричний або електронний прилад для виявлення витоку контрольованих речовин, який під час виявлення витоку автоматично повідомляє оператора контрольованих речовин;

28) споживання — загальна кількість імпортованих з інших держав контрольованих речовин, крім контрольованих речовин, експортованих в інші держави;

29) товари та обладнання — товари та обладнання, що містять контрольовані речовини, та/або товари та обладнання, що функціонують із застосуванням контрольованих речовин, крім контейнерів, що використовуються для транспортування чи зберігання контрольованих речовин;

30) фторовані парникові гази — будь-які речовини, зазначені в додатку 2 до цього Закону, які існують самостійно або в суміші, первинні, рекуперовані, регенеровані або оброблені для рециклінгу чи їх ізомери, та мають потенціал глобального потепління вище нуля.

2. Інші терміни у цьому Законі вживаються у значеннях, наведених у Віденській конвенції про охорону озонového шару, Монреальському протоколі про речовини, що руйнують озоновий шар, законах України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про відходи», «Про охорону атмосферного повітря», «Про карантин рослин», «Про зовнішньоекономічну діяльність».

Стаття 2. Законодавство у сфері озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів

1. Відносини, що виникають у сфері озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів, регулюються Віденською конвенцією про охорону озонového шару, Монреальським протоколом про речовини, що руйнують озоновий шар, законами України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про відходи», «Про охорону атмосферного повітря», цим Законом, іншими актами законодавства, а також міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Для цього Закону поширюється на суб'єкти господарювання, які провадять операції з контрольованими речовинами, а також діяльність, пов'язану з обігом та використанням стаціонарного обладнання або систем, визначених частинами четвертою та п'ятою статті 8 цього Закону, а також фізичних осіб, які претендують на отримання кваліфікаційного документа (сертифіката) відповідно до статті 11 цього Закону.

Стаття 3. Державне управління у сфері регулювання контрольованих речовин

1. Державне управління у сфері регулювання контрольованих речовин здійснюється Кабінетом Міністрів України, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері державної митної справи, державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування митного законодавства.

2. До повноважень Кабінету Міністрів України щодо поводження з контрольованими речовинами належать:

1) реалізація визначеної Верховною Радою України екологічної політики у сфері охорони озонového шару та запобігання зростанню рівня глобального потепління;

2) спрямування та координація діяльності центральних органів виконавчої влади, інших органів виконавчої влади у сфері охорони озонového шару та запобігання зростанню рівня глобального потепління;

3) організація екологічного виховання та екологічної освіти населення у сфері охорони озонového шару та запобігання зростанню рівня глобального потепління;

4) організація і забезпечення провадження зовнішньоекономічної діяльності щодо контрольованих речовин;

5) визначення графіків скорочення обсягів споживання контрольованих речовин;

6) встановлення строків подання документів для отримання частки в межах щорічної національної квоти на імпорт контрольованих речовин;

7) затвердження форми звіту про операції з контрольованими речовинами;

8) встановлення порядку розподілу часток щорічної національної квоти на імпорт контрольованих речовин;

9) інші повноваження відповідно до цього Закону.

3. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки, належать:

1) встановлення переліку:

заходів із скорочення споживання контрольованих речовин;

технологій знешкодження контрольованих речовин;

спеціальностей та напрямів, підготовка за якими дає право претендувати на отримання кваліфікаційного документа (сертифіката) для цілей цього Закону;

2) встановлення порядку:

видачі кваліфікаційного документа (сертифіката) та форми заяви для отримання кваліфікаційного документа (сертифіката);

ведення та подання звітності операторами контрольованих речовин, що переміщують через митну територію України, розміщують на ринку, використовують та здійснюють поводження з контрольованими речовинами та товарами;

створення та ведення Єдиного державного реєстру операторів контрольованих речовин (далі — Реєстр);

використання технологій знешкодження контрольованих речовин;

маркування контрольованих речовин, товарів та обладнання;

3) інші повноваження відповідно до цього Закону.

4. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки, належать:

1) забезпечення розподілу часток щорічної національної квоти на імпорт контрольованих речовин;

2) надання погодження центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну зовнішньоекономічну політику, на імпорт/експорт контрольованих речовин, товарів та обладнання;

3) забезпечення формування та ведення Реєстру;

4) видача кваліфікаційних документів (сертифікатів) для виконання робіт з обслуговування товарів та обладнання;

5) інші повноваження відповідно до цього Закону.

5. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, належать:

1) здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням суб'єктами господарювання вимог законодавства у сфері озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів шляхом проведення планових та позапланових заходів державного нагляду (контролю);

2) здійснення оцінки вмісту контрольованих речовин в атмосферному повітрі;

3) надання суб'єктам господарювання обов'язкових для виконання приписів щодо усунення виявлених під час планових чи позапланових заходів державного нагляду (контролю) порушень законодавства у сфері озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів;

4) за постановою адміністративного суду обмеження чи зупинення господарської або іншої діяльності суб'єктів господарювання, окремих їх цехів (дільниць), відокремлених підрозділів, одиниць обладнання, машин, механізмів, якщо їхня діяльність проводиться з порушенням вимог ліцензії на імпорт/експорт контрольованих речовин та товарів та обладнання, а також вимог законодавства у сфері озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів щодо:

набуття статусу оператора контрольованих речовин шляхом реєстрації у Реєстрі для провадження діяльності з імпорту, експорту, зберігання, використання, розміщення на ринку та поводження з контрольованими речовинами;

забезпечення усунення витоків контрольованих речовин протягом строку, що не перевищує 14 днів;

забезпечення проходження перевірки наявності витоку та встановлення систем виявлення витоків для стаціонарного обладнання або систем, що визначені частинами четвертою та п'ятою статті 8 цього Закону;

надання послуг з обслуговування товарів, що містять контрольовані речовини, рециклінгу, регенерації, знешкодження, перевірки наявності витоків контрольованих речовин за умови, що до штату такої юридичної особи входить фізична особа, яка отримала кваліфікаційний документ (сертифікат) згідно із статтю 11 цього Закону;

маркування товарів та обладнання, які розміщуються на ринку, імпортуються або експортуються, відповідно до статей 12, 13 цього Закону;

здійснення знешкодження контрольованих речовин виключно за допомогою технологій, перелік та порядок використання яких встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки;

5) інші повноваження відповідно до цього Закону.

Розділ ІІ

РЕГУЛЮВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З КОНТРОЛЬОВАНИМИ РЕЧОВИНАМИ

Стаття 4. Єдиний державний реєстр операторів контрольованих речовин

1. Провадити операції з контрольованими речовинами мають право лише фізичні особи — підприємці або юридичні особи, які набули статусу оператора контрольованих речовин шляхом внесення до Реєстру.

2. Реєстр — це автоматизована система збирання, зберігання та обліку даних про операторів контрольованих речовин, осіб, які отримали кваліфікаційні документи (сертифікати) згідно із статтю 11 цього Закону.

3. Відповідальним за забезпечення формування та ведення Реєстру є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки.

4. Документи для внесення інформації до Реєстру можуть подаватися у паперовій або електронній формі.

У паперовій формі документи подаються особисто фізичною особою — підприємцем, особою, уповноваженою на це суб'єктом господарювання, або поштовим відправленням.

Документи в електронній формі подаються через інформаційну систему органу, що є відповідальним за ведення Реєстру.

5. Документи, що подаються для внесення інформації до Реєстру, повинні відповідати таким вимогам:

1) документи повинні бути викладені державною мовою;

2) документи не повинні містити підписання або дописки, закреслені слова та інші виправлення, не обумовлені в них, орфографічні та арифметичні помилки, заповнюватися олівцем, а також містити пошкодження, які не дають змоги однозначно тлумачити їх зміст;

3) документи в електронній формі повинні бути оформлені згідно з вимогами, визначеними законодавством.

6. Для внесення інформації до Реєстру суб'єкти господарювання подають такі документи:

1) відомості про суб'єкта господарювання (найменування та код згідно з ЄДРПОУ юридичної особи, прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи — підприємця, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті), місцезнаходження юридичної особи або місця проживання фізичної особи — підприємця, прізвище, ім'я та по батькові, посаду керівника підприємства, контактні номер телефону та адресу електронної пошти;

2) інформацію про заплановані вид/види операцій з контрольованими речовинами (імпорт, експорт, зберігання, використання, розміщення на ринку, поводження з контрольованими речовинами);

3) відомості про наявність у штаті юридичної особи особи, яка отримала кваліфікаційний документ (сертифікат) згідно із статтю 11 цього Закону (прізвище, ім'я, по

батькові особи, яка отримала кваліфікаційний документ (сертифікат); номер кваліфікаційного документа (сертифіката); дату видачі кваліфікаційного документа (сертифіката); дату закінчення строку дії кваліфікаційного документа (сертифіката); перелік робіт, які має право виконувати особа), — для суб'єктів господарювання, що планують надавати послуги з обслуговування товарів та обладнання, рециклінгу, регенерації, знешкодження, перевірки наявності витоків контрольованих речовин;

4) відомості про наявність у суб'єкта господарювання контрольованих речовин на момент подання документів для внесення інформації до Реєстру (назва та кількість контрольованих речовин);

5) відомості про наявність стаціонарного обладнання або систем, що містять озоноруйнівні речовини масою 300 кілограмів або більше; стаціонарного холодильного обладнання, систем кондиціонування повітря та теплових насосів, включаючи їх контури, а також систем протипожежного захисту, які містять фторовані парникові гази в кількості не менше 500 тонн у еквіваленті CO₂.

7. Розгляд документів та прийняття рішення про реєстрацію або про відмову в реєстрації у Реєстрі здійснюються центральним органом виконавчої влади, що відповідає за ведення Реєстру, протягом 14 календарних днів з дня подання суб'єктом господарювання документів для внесення інформації до Реєстру.

8. Реєстрація у Реєстрі здійснюється безоплатно.

9. Підставами для відмови у реєстрації в Реєстрі є:

1) подання суб'єктом господарювання неповного пакета документів для внесення інформації до Реєстру, визначених частиною шостою цієї статті;

2) виявлення в документах, поданих суб'єктом господарювання для внесення інформації до Реєстру, недостовірних відомостей.

10. Після усунення причин, що були підставою для відмови у реєстрації в Реєстрі, суб'єкт господарювання може повторно подати документи для реєстрації.

Стаття 5. Обов'язки операторів контрольованих речовин

1. Оператори контрольованих речовин зобов'язані:

вживати заходів до скорочення споживання контрольованих речовин, визначених у переліку, що встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки;

не подпускати викидів контрольованих речовин в атмосферне повітря, забезпечувати своєчасне збирання та зберігання в герметичній тарі контрольованих речовин для їх рециклінгу або знешкодження;

вносити до інструкції, що додається до товарів та обладнання, інформацію щодо потенціалу глобального потепління та/або озоноруйнівного потенціалу контрольованих речовин перед розміщенням на ринку, імпортом або експортом таких товарів та обладнання;

забезпечувати навчання та підтвердження кваліфікації персоналу відповідно до статей 10, 11 цього Закону;

забезпечувати проведення перевірок наявності витоків особами, які пройшли навчання та отримали кваліфікаційний документ (сертифікат) відповідно до статей 10, 11 цього Закону;

наносити на товари та обладнання маркування відповідно до статей 12, 13 цього Закону;

вести облік та подавати звітність уповноваженим органам відповідно до статей 14, 15 цього Закону.

Стаття 6. Виробництво контрольованих речовин

1. Виробництво контрольованих речовин в Україні заборонено.

Стаття 7. Імпорт, експорт та розміщення на ринку контрольованих речовин, товарів та обладнання

1. Імпорт/експорт контрольованих речовин, товарів та обладнання з або до держав, які не є сторонами Монреальського протоколу про речовини, що руйнують озонівий шар, забороняється.

2. Імпорт/експорт контрольованих речовин, товарів та обладнання з або до держав, які є сторонами Монреальського протоколу про речовини, що руйнують озонівий шар, здійснюється в порядку, встановленому Законом України «Про зовнішньоекономічну діяльність» з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом.

3. Імпорт озоноруйнівних речовин, а також фторованих парникових газів, зазначених у пункті 1 додатка 2 до цього Закону, здійснюється за умови отримання частки в межах щорічної національної квоти на імпорт контрольованих речовин.

4. Для отримання частки в межах щорічної національної квоти на імпорт контрольованих речовин оператор контрольованих речовин подає у строки, встановлені Кабінетом Міністрів України, центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки, такі документи:

1) заяву про намір взяти участь у розподілі часток щорічної національної квоти на імпорт контрольованих речовин, у якій повинен зазначити відомості про оператора контрольованих речовин (найменування та код юридичної особи згідно з ЄДРПОУ, прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи — підприємця, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті), місцезнаходження юридичної особи або місця проживання фізичної особи — підприємця, прізвище, ім'я та по батькові, посаду керівника підприємства, контактний номер телефону та адресу електронної пошти. Заява про намір взяти участь у розподілі часток щорічної національної квоти на імпорт контрольованих речовин з описом документів, що додаються до неї, подається у двох примірниках із зазначенням дати та вихідного номера і відміткою «Заява про намір взяти участь у розподілі часток щорічної національної квоти на імпорт контрольованих речовин»;

2) копію документа, що підтверджує реєстрацію юридичної особи в державі її місцезнаходження;

3) документ, виданий органом управління юридичної особи, що відображає структуру власності такої юридичної особи до кінцевого бенефіціарного власника (контролера), — для юридичних осіб;

4) відомості щодо контрольованих речовин, які плануються до ввезення (назва, хімічний склад, стан речовини — первинна, рекуперована, регеноввана, обсяги, цільове призначення речовини та її використання у технологічному процесі);

5) звіт за останні п'ять років про операції з контрольованими речовинами для суб'єктів господарювання, що здійснювали імпорт контрольованих речовин, за формою, встановлену Кабінетом Міністрів України.

5. Підставами для відмови у наданні частки в межах щорічної національної квоти на імпорт контрольованих речовин є:

1) подання оператором контрольованих речовин неповного пакета документів, визначених частиною четвертою цієї статті;

2) виявлення в документах, поданих оператором контрольованих речовин, недостовірних відомостей;

3) подання документів, визначених частиною четвертою цієї статті, з порушенням строків подання документів для отримання частки в межах щорічної національної квоти на імпорт контрольованих речовин, що встановлюються Кабінетом Міністрів України.

6. Імпорт та розміщення на ринку контрольованих речовин в одноразових контейнерах, крім імпорту для лабораторних та аналітичних цілей, заборонено.

7. З 1 січня року, наступного після набрання чинності цим Законом, та кожного наступного 12-місячного періоду кожен оператор контрольованих речовин, що здійснює імпорт контрольованих речовин, забезпечує розрахунковий рівень метилброміду, який він розміщує на ринку або використовує для власних потреб для цілей карантинної обробки та обробки перед транспортуванням, що не перевищує середній розрахунковий рівень метилброміду, який він розміщував на ринку або використовував для власних потреб для цілей карантинної обробки та обробки перед транспортуванням у 1996—1998 роках.

Стаття 8. Використання контрольованих речовин та поводження з контрольованими речовинами

1. Контрольовані речовини, які містяться у холодильному, кондиціонуальному та нагрівальному насосному обладнанні, обладнанні, що містить розчинники на основі контрольованих речовин, системах протипожежного захисту та вогнегасниках, високочастотних розподільних пристроях, підлягають рекуперації для забезпечення їх рециклінгу, регенерації або знешкодження.

Рекуперація контрольованих речовин з метою рециклінгу, регенерації або їх знешкодження повинна відбуватися до зняття з експлуатації обладнання, протягом їх технічного обслуговування та експлуатації.

2. Викиди контрольованих речовин у навколишнє природне середовище забороняються.

У разі виявлення витоків контрольованих речовин оператори контрольованих речовин повинні вжити заходів для забезпечення негайного їх усунення протягом строку, що не перевищує 14 днів.

3. Оператори контрольованих речовин забезпечують для стаціонарного обладнання або систем, що містять озоноруйнівні речовини:

масою 3 кілограми або більше — проходження перевірки наявності витоку не рідше одного разу на рік (така вимога не поширюється на обладнання з герметичними системами, на яких зазначено інформацію про наявність герметичної системи і які містять менше 6 кілограмів озоноруйнівних речовин);

масою 30 кілограмів або більше — проходження перевірки наявності витоку не рідше одного разу на шість місяців;

масою 300 кілограмів або більше — проходження перевірки наявності витоку не рідше одного разу на три місяці та встановлення системи виявлення витоків.

4. Під час експлуатації стаціонарного холодильного обладнання, систем кондиціонування повітря та теплових насосів, включаючи їх контури, а також систем протипожежного захисту, які містять фторовані парникові гази, оператори контрольованих речовин забезпечують проведення перевірок наявності витоків (герметичності)

ДОКУМЕНТИ

обладнання, в якому містяться фторовані парникові гази в кількості від 5 до 50 тонн в еквіваленті CO₂ (перевіряється не рідше одного разу на 12 місяців, а за наявності системи виявлення витоків — не рідше одного разу на 24 місяці);

обладнання, в якому містяться фторовані парникові гази в кількості від 50 до 500 тонн в еквіваленті CO₂ (перевіряється не рідше одного разу на шість місяців, а за наявності системи виявлення витоків — не рідше одного разу на 12 місяців);

обладнання, в якому містяться фторовані парникові гази в кількості не менше 500 тонн в еквіваленті CO₂ (перевіряється не рідше одного разу на три місяці та оснащується системою виявлення витоків).

5. Додатково обладнання перевіряється щодо наявності витоків протягом одного місяця після ремонту витоків. Перевірку наявності витоків повинні проводити особи, що пройшли навчання та отримали кваліфікаційний документ (сертифікат) відповідно до статей 10,11 цього Закону.

6. У разі якщо одноразовий або багаторазовий контейнер досягає кінця періоду експлуатації, оператори контрольованих речовин, які використовують такий контейнер для цілей транспортування або зберігання контрольованих речовин, зобов'язані забезпечити належну рекуперацію будь-яких залишків контрольованих речовин, що там містяться, для забезпечення їх рециклінгу, регенерації або знешкодження.

7. Суб'єкти господарювання мають право надавати послуги з обслуговування товарів та обладнання, рециклінгу, регенерації, знешкодження, перевірки наявності витоків контрольованих речовин, за умови що до їх штату входять особи, які отримали кваліфікаційні документи (сертифікати) згідно із статтею 11 цього Закону. Роботи з обслуговування товарів та обладнання можуть здійснюватися виключно особами, які отримали кваліфікаційний документ (сертифікат) для провадження такої діяльності.

Стаття 9. Знешкодження контрольованих речовин

1. Знешкодження контрольованих речовин здійснюється виключно за допомогою технологій, перелік та порядок використання яких встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки.

2. Вилучення з експлуатації, демонтування і знищення товарів та обладнання здійснюються тільки після рекуперації та передачі контрольованих речовин для рециклінгу, регенерації або знешкодження.

Розділ III

НАВЧАННЯ ТА ПІДТВЕРДЖЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙ

Стаття 10. Навчання персоналу

1. Навчання фізичних осіб, які претендують на отримання кваліфікаційного документа (сертифіката) для виконання робіт із:

- встановлення, обслуговування, технічного обслуговування, ремонту або зняття з експлуатації холодноїного, кондиціонуального та нагрівального насосного обладнання, обладнання, що містить розчинники на основі контрольованих речовин, систем протипожежного захисту та вогнегасників, автомобілей-рефрижераторів та причіпів-рефрижераторів, високоевентних розподільних пристроїв;
- перевірки наявності витоків із холодноїного, кондиціонуального та нагрівального насосного обладнання, обладнання, що містить розчинники на основі контрольованих речовин, систем протипожежного захисту та вогнегасників, в автомобілях-рефрижераторах та причіпах-рефрижераторах;
- рекуперації контрольованих речовин;
- знешкодження контрольованих речовин може здійснюватися на базі закладів вищої освіти, закладів післядипломної освіти та інших закладів освіти, а також на базі суб'єктів господарювання, які є операторами контрольованих речовин відповідно до отриманої ліцензії на освітню діяльність за навчальними програмами, визначеними частиною другою цієї статті.

2. Навчання фізичних осіб, які претендують на отримання кваліфікаційного документа (сертифіката), проводиться за програмами, що передбачають набуття таких професійних знань та навичок:

- знання нормативно-правових актів і технічних стандартів провадження діяльності з контрольованими речовинами та товарами, що їх містять;
- безпечне поводження з обладнанням типу та розміру, що охоплюються кваліфікаційним документом (сертифікатом);
- вжиття заходів щодо запобігання витокам і викидам, усунення наслідків витоків та викидів контрольованих речовин;
- рекуперація, регенерація, рециклінг та знешкодження контрольованих речовин;
- знання технологій заміни або скорочення використання контрольованих речовин, а також безпечне поводження з ними.

Акредитація освітніх програм для навчання фізичних осіб, які претендують на отримання кваліфікаційного документа (сертифіката), здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту». Під час розроблення освітніх програм враховуються мінімальні вимоги до навчальних програм, що встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки.

3. Після закінчення навчання за результатами складання іспиту особа отримує кваліфікаційний документ (сертифікат) про підтвердження результатів навчання.

Стаття 11. Підтвердження кваліфікації персоналу

1. Кваліфікаційний документ (сертифікат) для виконання робіт, визначених частиною першою статті 10 цього Закону, видається у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

2. Для отримання кваліфікаційного документа (сертифіката) для виконання робіт, визначених частиною першою статті 10 цього Закону, кандидат подає організові, визначеному частиною першою цієї статті, такі документи:

- заяву за формою, встановленою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки;
- копії документів про профільну освіту, здобуту в закладах освіти, за спеціальністю чи напрямом, підготовка за якими дає право кандидату претендувати на отримання кваліфікаційного документа (сертифіката) для виконання робіт, визначених частиною першою статті 10 цього Закону. Перелік таких спеціальностей та напрямів встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки;
- копії документів, що підтверджують стаж роботи не менше одного року за спеціальністю згідно з переліком, встановленим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки;
- копії документів, що підтверджують результати навчання відповідно до статті 10 цього Закону та результати складання іспиту.

3. Кваліфікаційний документ (сертифікат) для виконання робіт, визначених частиною першою статті 10 цього Закону, не є документом про вищу освіту державного зразка згідно із Законом України «Про вищу освіту».

Кваліфікаційний документ (сертифікат) для виконання робіт, визначених частиною першою статті 10 цього Закону, повинен містити:

- найменування органу, що видав кваліфікаційний документ (сертифікат);
- ім'я особи, яка отримала кваліфікаційний документ (сертифікат);
- номер кваліфікаційного документа (сертифіката);
- дату видачі кваліфікаційного документа (сертифіката);
- дату закінчення строку дії кваліфікаційного документа (сертифіката);
- назву закладу, на базі якого особа пройшла навчання та склала кваліфікаційний іспит;

перелік робіт, які має право виконувати особа;

підпис уповноваженої особи та печатку органу, що видав кваліфікаційний документ (сертифікат).

4. Кваліфікаційний документ (сертифікат) для виконання робіт, визначених частиною першою статті 10 цього Закону, дійсний протягом трьох років.

Орган, визначений Кабінетом Міністрів України, видає кваліфікаційний документ (сертифікат) для виконання робіт, визначених частиною першою статті 10 цього Закону, не пізніше 10 робочих днів з дня подання документів, визначених частиною другою цієї статті.

5. У видачі кваліфікаційного документа (сертифіката) для виконання робіт, визначених частиною першою статті 10 цього Закону, може бути відмовлено в разі виявлення в документах, поданих особою, недостовірних відомостей.

6. Строк дії кваліфікаційного документа (сертифіката) може бути припинено достроково чи зупинено на строк до одного року органом, який видав кваліфікаційний документ (сертифікат), або в судовому порядку в разі грубих порушень, допущених під час проведення робіт, визначених частиною першою статті 10 цього Закону, а також порушення законодавства України у сфері озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів.

7. Після отримання згоди на обробку персональних даних осіб, які отримали кваліфікаційні документи (сертифікати), центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, вносить до Реєстру таку інформацію про осіб, які отримали кваліфікаційний документ (сертифікат):

- ім'я особи, яка отримала кваліфікаційний документ (сертифікат);
- номер кваліфікаційного документа (сертифіката);
- дату видачі кваліфікаційного документа (сертифіката);
- дату закінчення строку дії кваліфікаційного документа (сертифіката);
- перелік робіт, які має право виконувати особа.

Інформація про осіб, які отримали кваліфікаційні документи (сертифікати), вноситься до Реєстру з метою забезпечення державного обліку осіб, які отримали кваліфікаційні документи (сертифікати).

Розділ IV

МАРКУВАННЯ ТОВАРІВ ТА ОБЛАДНАННЯ, ЩО МІСТЯТЬ КОНТРОЛЬОВАНІ РЕЧОВИНИ

Стаття 12. Інформація, зазначена в маркуванні

1. Товари та обладнання можуть розміщуватися на ринку, імпортуватися або експортуватися лише за наявності відповідного маркування. Таке маркування під час митного оформлення товарів перевіряється посадовими особами митних органів.

2. Маркування товарів та обладнання, а також їх тари та упаковки повинно містити такі дані:

- 1) інформацію про те, що у виробі або обладнанні містяться або використовуються контрольовані речовини;
- 2) прийняте промислове найменування контрольованих речовин, які містяться або використовуються у товарі, їх хімічну назву;
- 3) фактичну або розрахункову кількість контрольованої речовини в товарі;
- 4) посилення на присутність контрольованої речовини в герметичному обладнанні.

3. Маркування регенованих і рецикльованих контрольованих речовин повинно містити інформацію про регенерацію і рециклінг, номер партії, найменування та місцезнаходження юридичної особи або місця проживання фізичної особи-підприємця, яка здійснила регенерацію та/або рециклінг.

4. Маркування контрольованих речовин, призначених для знешкодження, повинно містити інформацію про те, що вміст контейнера призначений тільки для знешкодження.

5. Маркування контрольованих речовин, призначених для використання у військовій техніці, повинно містити інформацію про те, що вміст контейнера призначений тільки для використання у військовій техніці.

6. Маркування контрольованих речовин, імпортованих для виготовлення напівпровідникових матеріалів і очищення камер хімічного осадження з парової фази, що застосовуються в секторі виробництва напівпровідників, повинно містити інформацію про те, що контрольовані речовини призначені для виготовлення напівпровідникових матеріалів і очищення камер хімічного осадження з парової фази.

7. Маркування контрольованих речовин, призначених для використання як сировини, повинно містити інформацію про те, що вміст контейнера призначений тільки для використання як сировини.

8. Маркування контрольованих речовин, призначених для виробництва дозуючих інгаляторів для доставки лікарських речовин, повинно містити інформацію про те, що вміст контейнера призначений тільки для використання у виробництві дозуючих інгаляторів, доставки лікарських речовин.

9. Маркування контрольованих речовин, призначених для лабораторних та аналітичних цілей, повинно містити інформацію про те, що контрольовані речовини призначені лише для використання у лабораторних та аналітичних цілях.

Стаття 13. Мінімальні вимоги до маркування

1. Маркування повинно бути чітким, стійким до стирання і розміщуватися в одному з таких місць:

- 1) поблизу сервісних отворів, які використовуються для заправки або збирання контрольованих речовин;
- 2) на тій частині виробу або обладнання, в якій містяться контрольовані речовини.

2. Інформація про вміст фторованих парникових газів у складі пінокартону повинна розміщуватися на самому матеріалі, легко читатися і бути стійкою до стирання.

3. Маркування контрольованих речовин, товарів та обладнання, що імпортується або експортується, здійснюється державною або англійською мовою. Маркування контрольованих речовин, товарів та обладнання, що розміщуються на ринку, здійснюється державною мовою.

Розділ V

ОБЛІК ТА ЗВІТУВАННЯ

Стаття 14. Облік інформації про діяльність з контрольованими речовинами, товарами та обладнанням

1. Облік інформації про контрольовані речовини, товари та обладнання, відходи, що містять контрольовані речовини, є обов'язковим для всіх суб'єктів господарювання, які здійснюють операції з контрольованими речовинами, товарами та обладнанням.

2. Оператори контрольованих речовин, що здійснюють імпорт або експорт контрольованих речовин, ведуть облік даних про:

- кількість кожного виду контрольованих речовин, у тому числі у складі сумішей, які було ними імпортовано, експортовано або розміщено на ринку України, зазначаючи окремо стан речовини (первинна, рекуперована, регенована) та цілове призначення речовини (використання, розміщення на ринку, знешкодження, рециклінг, рекуперація, зберігання), інформацію про покупця/продавця такої речовини, товари та обладнання (найменування юридичної особи, прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи — підприємця, код ЄДРПОУ, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті), місцезнаходження юридичної особи або місця проживання фізичної особи — підприємця, прізвище, ім'я та по батькові, посаду керівника підприємства, контактний номер телефону та адресу електронної пошти);
- залишки контрольованих речовин кожного виду на кінець року.

3. Оператори контрольованих речовин, які провадять діяльність з використання контрольованих речовин, забезпечують ведення обліку:

- кількості за видами контрольованих речовин, доданих під час установок, проведення поточного ремонту, технічного обслуговування або внаслідок витоків;
- кількості накопичених рекуперованих контрольованих речовин;
- фактів використання рецикльованої або регенованої контрольованої речовини та її кількості, а також найменувань та адрес суб'єктів господарювання, які здійснюють поводження з контрольованими речовинами;
- обладнання та кількості контрольованих речовин, що в ньому містяться;
- дат і результатів проведення перевірок на витоки контрольованих речовин;
- кількості та стану накопичених контрольованих речовин під час обслуговування, ремонту та остаточної утилізації обладнання;

відомостей про особу (прізвище, ім'я та по батькові, посада, номер кваліфікаційного документа (свідчення), яка виконала роботи із встановлення, обслуговування, технічного обслуговування, ремонту, зняття з експлуатації обладнання, перевірки наявності витоків, рекуперації, знешкодження контрольованих речовин.

4. Оператори контрольованих речовин, які здійснюють поводження з контрольованими речовинами, ведуть облік даних про кількість кожного виду контрольованої речовини, що їх було рекуперовано, рецикльовано, регеновано або знешкоджено.

5. Облік інформації про відходи, що містять контрольовані речовини, є обов'язковим для всіх суб'єктів господарювання, які здійснюють операції з відходами, що містять контрольовані речовини.

Стаття 15. Звітування

1. Інформація, що обліковується відповідно до цього Закону, зберігається оператором контрольованих речовин протягом не менше п'яти років з дня створення такої інформації та надається на вимогу центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки, та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів.

2. Оператори контрольованих речовин, які здійснюють операції з контрольованими речовинами, зобов'язані подавати щороку центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки, звітність у порядку, встановленому таким органом.

3. Інформація про імпорт/експорт контрольованих речовин, товарів та обладнання подається щомісяця та щороку центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної митної справи, державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування митного законодавства, центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки.

4. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки, подає щороку перелік операторів контрольованих речовин, відомості про яких було внесено до Реєстру, центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної митної справи, державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування митного законодавства.

5. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки, подає щороку інформацію про споживання контрольованих речовин до Озonoвого Секретаріату відповідно до вимог статті 7 Монреальського протоколу про речовини, що руйнують озонний шар.

Розділ VI

КОНТРОЛЬ ЗА ДОТРИМАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЙОГО ПОРУШЕННЯ

Стаття 16. Контроль за дотриманням законодавства

1. Порушення законодавства в сфері озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів тягнуть за собою відповідальність згідно із законом.

2. Контроль за дотриманням вимог цього Закону в межах своїх повноважень здійснюють центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, та центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної митної справи, державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування митного законодавства.

3. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного

го середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, має право проводити перевірку дотримання вимог цього Закону операторами контрольованих речовин відповідно до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

4. Під час проведення перевірок уповноважені представники центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, мають право доступу на територію, на якій знаходяться товари та обладнання.

5. Під час проведення перевірок на законну вимогу уповноваженого представника центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, оператори контрольованих речовин зобов'язані надати необхідні інформацію та документи.

6. Під час проведення перевірок уповноважений представник центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, користується правами, передбаченими законодавством України.

Розділ VII

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через шість місяців з дня набрання ним чинності, крім: частини шостої статті 7, яка вводиться в дію через три роки з дня набрання чинності цим Законом;

розділу IV, який вводиться в дію через один рік з дня набрання чинності цим Законом.

2. З дня набрання чинності цим Законом імпорт і розміщення на ринку товарів та обладнання, що містять або працюють з використанням озоноруйнівних речовин, заборонено.

Винятком є імпорт і розміщення на ринку товарів та обладнання, що містять або працюють з використанням озоноруйнівних речовин:

- які було імпортовано до набрання чинності цим Законом, але не розміщено на ринку;
- для цілей карантинної обробки та обробки перед транспортуванням;
- в особливих випадках, передбачених рішеннями сторін Монреальського протоколу про речовини, що руйнують озонний шар;
- для найважливіших видів застосування, визначених окремими рішеннями на нарадах сторін Монреальського протоколу про речовини, що руйнують озонний шар.

3. З 1 січня 2021 року розміщення на ринку первинних озоноруйнівних речовин заборонено.

4. Внести до Кодексу України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122) такі зміни:

доповнити статтею 79² такого змісту:

«Стаття 79². Порушення правил недопущення та запобігання витокам і викидам озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів

Порушення правил недопущення та запобігання витокам і викидам озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів —

- тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»;
- у частині першій статті 242¹ цифри «78¹—79» замінити цифрами «78¹, 79, 79²».

5. Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

- забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;
- привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;
- забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
12 грудня 2019 року
№ 376-IX

Додаток № 1
до Закону України
від 12 грудня 2019 року
№ 376-IX

ПЕРЕЛІК озоноруйнівних речовин, їх озоноруйнівний потенціал та потенціал глобального потепління			
Хімічна формула	Речовина Позначення	Озоноруйнівний потенціал	100-річний потенціал глобального потепління
CFCl ₃	(ХФВ-11)	1	4750
CF ₂ Cl ₂	(ХФВ-12)	1	10 900
C ₂ F ₃ Cl ₃	(ХФВ-113)	0,8	6130
C ₂ F ₄ Cl ₂	(ХФВ-114)	1	10 000
C ₂ F ₅ Cl	(ХФВ-115)	0,6	7370
CF ₂ BrCl	(галон-1211)	3	
CF ₃ Br	(галон-1301)	10	
C ₂ F ₅ Br ₂	(галон-2402)	6	
CF ₃ Cl	(ХФВ-13)	1	
C ₂ FCl ₃	(ХФВ-111)	1	
C ₂ F ₂ Cl ₄	(ХФВ-112)	1	
C ₂ FCl ₂	(ХФВ-211)	1	
C ₃ F ₂ Cl ₆	(ХФВ-212)	1	
C ₃ F ₃ Cl ₅	(ХФВ-213)	1	
C ₃ F ₄ Cl ₄	(ХФВ-214)	1	
C ₃ F ₅ Cl ₃	(ХФВ-215)	1	
C ₃ F ₆ Cl ₂	(ХФВ-216)	1	
C ₃ F ₇ Cl	(ХФВ-217)	1	
CCl ₄	Тетрахлорметан	1	
C ₂ H ₃ Cl ₃	1,1,1-трихлоретан (метилхлороформ)	0,1	
CHFCl ₂	(ГХФВ-21)	0,04	151
CHF ₂ Cl	(ГХФВ-22)	0,055	1810
CH ₂ FCl	(ГХФВ-31)	0,02	
C ₂ HFC ₂ Cl	(ГХФВ-121)	0,01-0,04	
C ₂ HFC ₂ Cl ₂	(ГХФВ-122)	0,02-0,08	
C ₂ HFC ₂ Cl ₃	(ГХФВ-123)	0,02-0,06	77
CHCl ₂ CF ₃	(ГХФВ-123)	0,02	
C ₂ HFC ₂ Cl	(ГХФВ-124)	0,02-0,04	609
CHFClCF ₃	(ГХФВ-124)	0,022	
C ₂ H ₂ FC ₂ Cl	(ГХФВ-131)	0,007-0,05	
C ₂ H ₂ F ₂ Cl ₂	(ГХФВ-132)	0,008-0,05	
C ₂ H ₂ F ₃ Cl	(ГХФВ-133)	0,02-0,06	
C ₂ H ₂ FC ₂ Cl	(ГХФВ-141)	0,005-0,07	
CH ₂ CFCl ₂	(ГХФВ-141b)	0,11	725
C ₂ H ₂ F ₂ Cl	(ГХФВ-142)	0,008-0,07	
CH ₂ CF ₂ Cl	(ГХФВ-142b)	0,065	2310
C ₂ H ₂ FC ₂ Cl	(ГХФВ-151)	0,003-0,005	
C ₃ HFC ₂ Cl ₆	(ГХФВ-221)	0,015-0,07	
C ₃ HFC ₂ Cl ₅	(ГХФВ-222)	0,01-0,09	
C ₃ HFC ₂ Cl ₄	(ГХФВ-223)	0,01-0,08	
C ₃ HFC ₂ Cl ₃	(ГХФВ-224)	0,01-0,09	
C ₃ HFC ₂ Cl ₂	(ГХФВ-225)	0,02-0,07	
CF ₃ CF ₂ CHCl ₂	(ГХФВ-225ca)	0,025	122
CF ₃ ClCF ₂ CHClF	(ГХФВ-225cb)	0,033	595
C ₂ HFC ₂ Cl	(ГХФВ-226)	0,02-0,1	
C ₃ H ₂ FC ₂ Cl	(ГХФВ-231)	0,05-0,09	
C ₃ H ₂ F ₂ Cl ₄	(ГХФВ-232)	0,008-0,1	
C ₃ H ₂ F ₃ Cl ₃	(ГХФВ-233)	0,007-0,23	
C ₃ H ₂ F ₄ Cl ₂	(ГХФВ-234)	0,01-0,28	
C ₃ H ₂ F ₅ Cl	(ГХФВ-235)	0,03-0,52	
C ₃ H ₂ FC ₂ Cl ₂	(ГХФВ-241)	0,004-0,09	
C ₃ H ₂ F ₃ Cl ₂	(ГХФВ-242)	0,005-0,13	
C ₃ H ₂ F ₄ Cl ₂	(ГХФВ-243)	0,007-0,12	
C ₃ H ₂ F ₅ Cl	(ГХФВ-244)	0,009-0,14	
C ₃ H ₂ FC ₂ Cl	(ГХФВ-251)	0,001-0,01	
C ₃ H ₄ FC ₂ Cl ₂	(ГХФВ-252)	0,005-0,04	
C ₃ H ₄ F ₃ Cl	(ГХФВ-253)	0,003-0,03	
C ₃ H ₅ FC ₂ Cl	(ГХФВ-261)	0,002-0,02	
C ₃ H ₅ F ₃ Cl	(ГХФВ-262)	0,002-0,02	
C ₃ H ₆ FC ₂ Cl	(ГХФВ-271)	0,001-0,03	
CHFBr ₂		1	
CHF ₂ Br	(ГБФВ-22B1)	0,74	
CH ₂ FBr		0,73	
C ₂ HFCBr ₄		0,3-0,8	
C ₂ HFC ₂ Br ₃		0,5-1,8	
C ₂ HFC ₃ Br ₂		0,4-1,6	
C ₂ HFC ₄ Br		0,7-1,2	
C ₂ H ₂ FCBr ₃		0,1-1,1	
C ₂ H ₂ F ₂ Br ₂		0,2-1,5	

ДОКУМЕНТИ

C ₂ H ₂ F ₃ Br	0,7-1,6
C ₂ H ₃ FBBr ₂	0,1-1,7
C ₂ H ₃ F ₂ Br	0,2-1,1
C ₂ H ₄ FBBr	0,07-0,1
C ₃ HFBr ₆	0,3-1,5
C ₃ HF ₂ Br ₅	0,2-1,9
C ₃ HF ₃ Br ₄	0,3-1,8
C ₃ HF ₄ Br ₃	0,5-2,2
C ₃ HF ₅ Br ₂	0,9-2
C ₃ HF ₆ Br	0,7-3,3
C ₃ H ₂ FBBr ₅	0,1-1,9
C ₃ H ₂ F ₂ Br ₄	0,2-2,1
C ₃ H ₂ F ₃ Br ₃	0,2-5,6
C ₃ H ₂ F ₄ Br ₂	0,3-7,5
C ₃ H ₂ F ₅ Br	0,9-1,4
C ₃ H ₂ FBBr ₄	0,08-1,9
C ₃ H ₂ F ₂ Br ₃	0,1-3,1
C ₃ H ₂ F ₃ Br ₂	0,1-2,5
C ₃ H ₂ F ₄ Br	0,3-4,4
C ₃ H ₄ FBBr ₃	0,03-0,3
C ₃ H ₄ F ₂ Br ₂	0,1-1
C ₃ H ₄ F ₃ Br	0,07-0,8
C ₃ H ₅ FBBr ₂	0,04-0,4
C ₃ H ₅ F ₂ Br	0,07-0,8
C ₃ H ₆ FBBr	0,02-0,7
CH ₂ BrCl	0,12
CH ₃ Br	0,6

Для цілей цього Закону за наявності діапазону показників озоноруйнівного потенціалу речовини застосовується найвищий із них.

Додаток № 2
до Закону України
від 12 грудня 2019 року № 376-IX

ПЕРЕЛІК
фторованих парникових газів, їх потенціал глобального потепління

Речовина	100-річний потенціал глобального потепління
Хімічна формула	Позначення
1. CHF ₃ CHF ₂	HFC-134
CH ₂ FCF ₃	HFC-134a
CH ₂ FCHF ₂	HFC-143
CHF ₂ CH ₂ CF ₃	HFC-245fa
CF ₃ CH ₂ CF ₂ CH ₃	HFC-365mfc
CF ₃ CHFCF ₂	HFC-227ea
CH ₂ FCF ₂ CF ₃	HFC-236cb
CHF ₂ CHFCF ₃	HFC-236ea
CF ₃ CH ₂ CF ₃	HFC-236fa
CH ₂ FCF ₂ CHFCF ₂	HFC-245ca
CF ₃ CHFCF ₂ CF ₃	HFC-43-10mee
CH ₂ F ₂	HFC-32
CHF ₂ CF ₃	HFC-125
CH ₃ CF ₃	HFC-143a
CH ₃ F	HFC-41
CH ₂ FCN ₂ F	HFC-152
CH ₃ CHFCF ₂	HFC-152a
CHF ₃	HFC-23
2. SF ₆	гексафторид сірки
CF ₄	тетрафторид вуглецю
C ₂ F ₆	гексафторетан
C ₃ F ₈	октафторпропан
C ₄ F ₁₀	перфторбутан
C ₅ F ₁₂	перфторпентан
C ₆ F ₁₄	перфторгексан
C-C ₄ F ₈	октафторциклобутан
	1100
	1430
	353
	1030
	794
	3220
	1340
	1370
	9810
	693
	1640
	675
	3500
	4470
	92
	53
	124
	14 800
	22 200
	5700
	11 900
	8600
	8600
	8900
	9000
	10 000

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 18 грудня 2019 р. № 1391-р
Київ

Про затвердження перспективного плану формування територій громад Закарпатської області

1. Відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» затвердити перспективний план формування територій громад Закарпатської області, що додається.

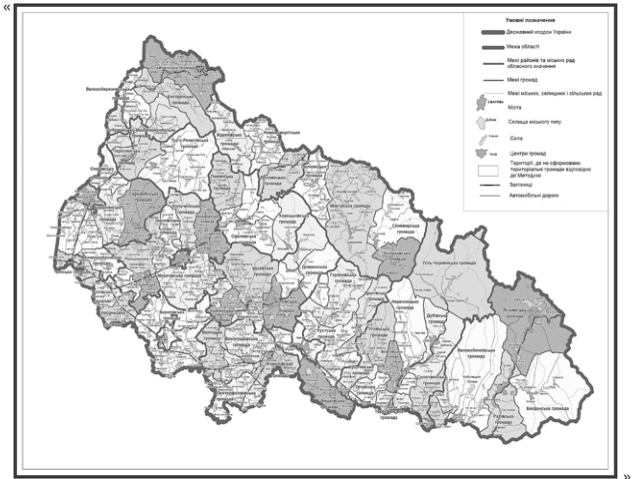
2. Закарпатський обласний державний адміністрації продовжити роботу з підготовки пропозицій про внесення змін до плану, затвердженого цим розпорядженням, та внесення таких пропозицій в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

ЗАТВЕРДЖЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 18 грудня 2019 р. № 1391-р

ПЕРСПЕКТИВНИЙ ПЛАН
формування територій громад Закарпатської області

1. Графічна частина (карта Закарпатської області)

2. Перелік спроможних територіальних громад Закарпатської області

Назва територіальної громади	Код населеного пункту — адміністративного центру територіальної громади згідно з КОАТУУ	Назва населеного пункту — адміністративного центру територіальної громади	Назви територіальних громад, що входять до складу спроможної територіальної громади	Назва району чи міста обласного значення, до якого входить адміністративний центр територіальної громади
Батівська	2120455400	смт Батьово	Батівська Батрадівська Свободянська Сернянська (Мукачівський район)	Берегівський район
Косоньська	2120485601	с. Косонь	Косоньська Запсонська Попівська Рафайнівська Шомівська	—»—
Великоберезнянська	2120855100	смт Великий Березний	Великоберезнянська Забридська Розтоцько-Пастільська Стричавська	Великоберезнянський район
Костринська	2120882401	с. Кострина	Костринська Вишківська Лютянська Солянська	—»—

Ставненська	2120885201	с. Ставне	Ставненська Верховино-Бистрянська Волосянківська Загоробська Лубнянська Стужицька Тихівська Ужочська	—»—
Виноградівська	2121210100	м. Виноградів	Виноградівська Боржавська Буківська Великоком'ятівська Великокопанська Дротинська Малокопанська Олешинська Оноцька Підвиноградівська Фанчківська Широківська	Виноградівський район
Вилоцька	2121255300	смт Вилок	Вилоцька Вербовецька Матівська Новосільська Пережестівська Пушкінська Шаланківська	—»—
Королівська	2121255600	смт Королево	Королівська Веряцька Новоселицька Сасівська Теківська Хижанська Чернянська	Виноградівський район
Пийтерфолівська	2121284101	с. Пийтерфолво	Пийтерфолівська Великопаладська Дюлянська Неветленфолівська Чепівська	—»—
Воловецька	2121555100	смт Воловець	Воловецька Гукливська Скотарська	Воловецький район
Жденівська	2121555300	смт Жденієво	Жденівська Буковецька Підлопозанська Розтоцька Щербовецька	—»—
Нижньоворітська	2121584201	с. Нижні Ворота	Нижньоворітська Абранська Біласовицька Верб'язька Верхньоворітська Лазівська	—»—
Іршавська	2121910100	м. Іршава	Тишівська Іршавська Бридська Дубрівська Загатянська Ільницька Лозанська Осійська	Іршавський район
Білівська	2121980801	с. Білки	Чорнопотіцька Білівська Великораковецька Імстичівська Луківська	—»—
Довжанська	2121983001	с. Довге	Малораковецька Довжанська Бронківська Липецько-Полянська (Хустський район)	—»—
Зарічанська	2121984001	с. Заріччя	Приборжавська Зарічанська Вільхівська Греблянська	—»—
Кам'янська	2121984801	с. Кам'янське	Кам'янська Арданівська Сілецька	Іршавський район
Міжгірська	2122455100	смт Міжгір'я	Міжгірська Верхньобистрянська Вучківська Голятинська Лісковецька Лозанська Майданська Новоселицька Присліпська Репинська Соймівська Торунська	Міжгірський район
Колочавська	2122482101	с. Колочава	Колочавська Негровецька	—»—
Пилипецька	2122485201	с. Пилипець	Пилипецька Буковецька Ізківська Келечинська Нижньостуденівська Річківська Тюшківська	—»—
Синевирська	2122486901	с. Синевир	Синевирська Синевирсько-Полянська Горондівська Жнятинська Страбичівська	Мукачівський район
Івановецька	2122783201	с. Іванівці	Івановецька Бобовищенська Жуківська Копиновецька Лохівська	—»—
Кольчинська	2122755300	смт Кольчино	Верхньовишницька Пузняковецька Ракошинська Великопучківська Зняївська Кальницька	—»—
Ракошинська	2122786801	с. Ракошино	Чинадівська Бабичівська Бистрицька Брестівська Обавська	Мукачівський район
Чинадівська	2122755500	смт Чинадієво	Перечинська Ворохівська Зарічівська Сімерківська Сімерська	Перечинський район
Перечинська	2123210100	м. Перечин	Дубриницька Буківцівська (Великоберезнянський район) Малобережнянська (Великоберезнянський район) Новоселицька Смереківська (Великоберезнянський район) Чорногівська (Великоберезнянський район)	—»—
Тур'є-Реметівська	2123286301	с. Тур'ї Ремети	Тур'є-Реметівська Вільшинківська Порошківська Тур'є-Бистрянська Тур'є-Полчанська Тур'є-Полянська Туричківська Турицька	—»—
Богданська	2123681301	с. Богдан	Богданська Видричанська Лугівська Розтоківська Великобичківська Верхньоводянська Водицька	Рахівський район
Великобичківська	2123655500	смт Великий Бичків	Кобилицько-Полянська Косівсько-Полянська Лужанська Росішківська Рахівська Бліньська Ділівська Костилівська	—»—
Рахівська	2123610100	м. Рахів		—»—

Ясінянська	2123656200	смт Ясіня	Ясінянська Квасівська Лазещинська Чорнотисянська	Рахівський район
Свалявська	2124010100	м. Свалява	Свалявська Голубинська Дусинська Стройненська Сусківська Тибавська	Свалявський район
Керецьківська	2124082901	с. Керецьки	Керецьківська Березниківська Кушницька (Іршавський район) Лисичівська (Іршавський район) Полянська Плосківська Родниківська Солочинська	—»—
Полянська	2124084401	с. Поляна	Буштинська Вонігівська Дулівська Новобарівська Тереблянська Вільховецька Вільховецько-Лазівська	—»—
Буштинська	2124455300	смт Буштино	Добрянська Дубівська Ганичівська Калинівська Краснянська Нересницька Новоселицька Тарасівська Тернівська	Тячівський район
Вільховецька	2124485801	с. Вільхівці	Широколузька Солотвинська Білоцерківська (Рахівський район) Глибокопотіцька Нижньоопшанська Середньоводянська (Рахівський район)	—»—
Дубівська	2124455600	смт Дубове	Топчинська Тересвянська Бедевлянська Біловарська Грушівська	Тячівський район
Нересницька	2124484801	с. Нересниця	Кривська Тячівська Лязівська Русько-Полівська	—»—
Солотвинська	2124455900	смт Солотвино	Углянська Великоугольська Кричівська Колоденська Чумалівська	—»—
Тересвянська	2124456200	смт Тересва	Усть-Чорнянська Лопухівська Руськомокрянська Баранинська Великолазівська Руськомарівська Холмецька	—»—
Тячівська	2124410100	м. Тячів	Яроцька Великодобронська Малодобронська Тисагтелекська Чомонинська (Мукачівський район)	—»—
Углянська	2124487601	с. Угля	Оноківська Невицька Кам'яницька Середнянська	—»—
Усть-Чорнянська	2124456500	смт Усть-Чорна	Дубрівська Ірлявська Киблярівська Пащканівська Худлівська	—»—
Баранинська	2124880301	с. Баранинці	Вишківська Велятинська Горінчівська Березівська Липовецька Липчанська Монастирецька Нижньобистрівська	Хустський район
Великодобронська	2124880901	с. Велика Добронь	Драгівська Вільшанівська Забридська Золотарівська	—»—
Оноківська	2124884801	с. Оноківці	Берегівська Астейська Бадалівська Бенянська Берегуйфалівська Боржавська Варівська	м. Берегове
Середнянська	2124855500	смт Середнє	Великобактанська Великоберезька Великобийганська Галаборська Гатянська Гечанська Гутівська Дийдянська Квасівська Кідшошська Мочолянська Мужівська Нижньореметівська	—»—
Вишківська	2125355300	смт Вишково	Оросівська Четфалівська Чомська Яношівська	—»—
Горінчівська	2125382201	с. Горінчово	Мукачівська Верхньокоропецька Дерценська Доробрівська (Іршавський район) Завидівська Залужанська Зубівська	м. Мукачево
Драгівська	2125382801	с. Драгово	Ключарківська Лавківська Лалівська Макарівська Негрівська (Іршавський район) Нижньокоропецька Новодавидківська Павшинська Пістрялівська Станівська Форношська Шенборнська Яблунська	—»—
Берегівська	2110200000	м. Берегове	Ужгородська Хустська Боронявська Данилівська Ізясська Копашнівська Кошелівська Крайниківська Кривська Нанківська Нижньоселищенська Олександрівська Рокошівська Сокиринська Стеблівська Чопська	м. Ужгород м. Хуст
Мукачівська	2110400000	м. Мукачево	Есенська (Ужгородський район) Солоківська (Ужгородський район) Соломонівська (Ужгородський район) Тисаашанська (Ужгородський район) Червонівська (Ужгородський район)	м. Чоп
Ужгородська Хустська	2110100000 2110800000	м. Ужгород м. Хуст		

ДОКУМЕНТИ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 24 грудня 2019 р. № 1150
Київ

Про внесення змін до постанови
Кабінету Міністрів України
від 25 грудня 2015 р. № 1128

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**
Внести до постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 2015 р. № 1128 «Про затвердження Порядку розгляду скарг у сфері державної реєстрації» (Офіційний вісник України, 2016 р., № 2, ст. 109, № 44, ст. 1622, № 91, ст. 2973; 2017 р., № 2, ст. 47; 2018 р., № 2, ст. 74, № 35, ст. 1234; 2019 р., № 71, ст. 2509, № 76, ст. 2640) зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 24 грудня 2019 р. № 1150

ЗМІНИ,

**що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України
від 25 грудня 2015 р. № 1128**

1. Назву та пункт 1 постанови викласти в такій редакції:

«Про затвердження Порядку розгляду скарг на рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора, суб'єктів державної реєстрації, територіальних органів Міністерства юстиції»;
«1. Затвердити Порядок розгляду скарг на рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора, суб'єктів державної реєстрації, територіальних органів Міністерства юстиції, що додається.».

2. Порядок розгляду скарг у сфері державної реєстрації, затверджений зазначеною постановою, викласти в такій редакції:

«ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 25 грудня 2015 р. № 1128
(в редакції постанови Кабінету Міністрів України
від 24 грудня 2019 р. № 1150)

ПОРЯДОК

**розгляду скарг на рішення, дії або бездіяльність державного
реєстратора, суб'єктів державної реєстрації, територіальних
органів Міністерства юстиції**

1. Цей Порядок визначає процедуру здійснення Мін'юстом та його територіальними органами розгляду скарг на рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора, суб'єктів державної реєстрації, територіальних органів Мін'юсту (далі — скарги у сфері державної реєстрації).

2. Розгляд скарг у сфері державної реєстрації здійснюється Мін'юстом та його територіальними органами у межах компетенції, визначеної законом.

Розгляд скарг у сфері державної реєстрації на предмет наявності (відсутності) порушень закону у рішеннях, діях або бездіяльності державного реєстратора, суб'єктів державної реєстрації, територіальних органів Мін'юсту здійснюється колегіально, крім випадку, передбаченого цим Порядком.

Для забезпечення колегіального розгляду скарг у сфері державної реєстрації Мін'юстом чи його територіальними органами утворюються постійно діючі колегії з розгляду скарг у сфері державної реєстрації (далі — колегії), положення про які затверджуються Мін'юстом. Склад колегії затверджується Мін'юстом чи відповідним територіальним органом.

3. Скарга у сфері державної реєстрації реєструється у день її надходження до Мін'юсту чи відповідного територіального органу відповідно до вимог законодавства з організації діловодства у державних органах за умови підписання її скаржником, зокрема з використанням кваліфікованого електронного підпису.

Копії документів, що додаються до скарги у сфері державної реєстрації в електронній формі, виготовляються шляхом сканування з обов'язковим накладенням відповідним скаржником кваліфікованого електронного підпису.

Скаржник може відкликати подану ним скаргу у сфері державної реєстрації до прийняття Мін'юстом чи відповідним територіальним органом рішення щодо неї. Відкликана скарга у сфері державної реєстрації залишається без розгляду.

4. Розгляд скарги у сфері державної реєстрації здійснюється у строки, встановлені Законом України «Про звернення громадян».

5. Мін'юст чи відповідний територіальний орган розглядає скаргу у сфері державної реєстрації не пізніше наступного робочого дня з дня її реєстрації на предмет встановлення підстав для відмови в її задоволенні, а саме:

оформлення скарги без дотримання вимог, визначених законом;
наявність інформації про судові рішення про відмову позивача від позову з такого самого предмета спору, про визнання відповідачем позову або затвердження мирової угоди сторін;

наявність інформації про судові провадження у зв'язку із спором між тими самими сторонами, з такого самого предмета і тієї самої підстави;
наявність рішення Мін'юсту чи його територіального органу з такого самого питання;

здійснення Мін'юстом чи його територіальним органом розгляду скарги з такого самого питання від того самого скаржника;

подання скарги особою, яка не має на це повноважень;
закінчення встановленого законом строку подачі скарги;
розгляд питань, порушених у скарі, не належить до компетенції Мін'юсту чи його територіального органу.

Мін'юст чи відповідний територіальний орган розглядає скаргу у сфері державної реєстрації у строк, визначений абзацом першим цього пункту, також на предмет пересилання її за належністю Мін'юсту чи іншому територіальному органу.

6. Якщо під час розгляду скарги у сфері державної реєстрації відповідно до пункту 5 цього Порядку встановлено наявність підстав для відмови в її задоволенні, Мін'юст чи відповідний територіальний орган приймає не пізніше десяти робочих днів з дня її реєстрації рішення про відмову в задоволенні такої скарги із зазначенням мотивів такої відмови. Рішення про відмову у задоволенні скарги у сфері державної реєстрації з підстави оформлення її без дотримання вимог, визначених законом, не позбавляє скаржника права на повторне звернення з такою скаргою в межах визначеного законом строку.

7. Якщо під час розгляду скарги у сфері державної реєстрації відповідно до пункту 5 цього Порядку встановлено наявність підстав для пересилання її за належністю, Мін'юст чи відповідний територіальний орган пересилає її не пізніше п'яти днів з дня реєстрації Мін'юсту чи іншому територіальному органу з використанням системи електронного документообігу, про що повідомляється скаржнику.

Відповідна скарга у сфері державної реєстрації та за наявності додані до неї документи пересилаються не пізніше наступного робочого дня за належністю Мін'юсту чи відповідному територіальному органу в паперовій формі.

8. У разі коли під час розгляду скарги у сфері державної реєстрації відповідно до пункту 5 цього Порядку не виявлено підстав для відмови в її задоволенні чи підстав для пересилання її за належністю, Мін'юст чи відповідний територіальний орган здійснює колегіальний розгляд такої скарги на предмет наявності (відсутності) порушень закону у рішеннях, діях або бездіяльності державного реєстратора, суб'єктів державної реєстрації, територіальних органів Мін'юсту, що оскаржуються.

Якщо під час розгляду Мін'юстом скарги у сфері державної реєстрації відповідно до пункту 5 цього Порядку не виявлено підстав для відмови в її задоволенні чи підстав для пересилання її за належністю, проте встановлено наявність очевидних порушень закону у рішеннях, діях або бездіяльності державного реєстратора, суб'єктів державної реєстрації, територіальних органів Мін'юсту, розгляд такої скарги здійснюється Мін'юстом невідкладно без розгляду її колегіально.

9. Під час розгляду скарги у сфері державної реєстрації Мін'юст чи відповідний територіальний орган встановлює наявність обставин, якими обґрунтовано скаргу, та інших обставин, які мають значення для об'єктивного розгляду, зокрема шляхом перевірки відомостей, що містяться в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно чи Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань (далі — реєстри), у разі необхідності витребує документи (інформацію) і вирішує:

1) чи мало місце рішення, дія або бездіяльність державного реєстратора, суб'єкта державної реєстрації, територіального органу Мін'юсту;

2) чи було оскаржуване рішення, дія або бездіяльність державного реєстратора, суб'єкта державної реєстрації, територіального органу Мін'юсту прийнято, вчинено на законних підставах;

3) чи належить задовольнити скаргу у сфері державної реєстрації або відмовити в її задоволенні;

4) чи можливо поновити порушені права або законні інтереси скаржника іншим способом, ніж визначено ним у скарі у сфері державної реєстрації;

5) які рішення підлягають скасуванню або які дії, що впливають з факту скасування рішення або з факту визнання оскаржуваних дій або бездіяльності протиправними, підлягають вчиненню.

10. Для розгляду скарги у сфері державної реєстрації колегіально Мін'юст чи відповідний територіальний орган запрошує скаржника, державного реєстратора, суб'єкта державної реєстрації, територіальний орган Мін'юсту, рішення, дія або бездіяльність яких оскаржується, а також інших заінтересованих осіб, зазначених у скарі у сфері державної реєстрації або встановлених відповідно до відомостей реєстрів.

Відсутність осіб, визначених абзацом першим цього пункту, під час розгляду скарги у сфері державної реєстрації колегіально не є перешкодою для її розгляду.

11. Мін'юст чи відповідний територіальний орган своєчасно, але не пізніше ніж за два дні до дня розгляду скарги у сфері державної реєстрації колегіально повідомляє особам, визначеним у пункті 10 цього Порядку, про час і місце засідання колегії шляхом розміщення оголошення на офіційному веб-сайті Мін'юсту та додатково одним з таких способів:

1) телефонограмою (якщо номер телефону зазначено у скарі у сфері державної реєстрації, повідомлено заінтересованою особою або встановлено з інших офіційних джерел);

2) засобами електронної пошти (якщо адресу електронної пошти зазначено у скарі у сфері державної реєстрації, доданих до неї документах, повідомлено заінтересованою особою або встановлено з інших офіційних джерел).

12. Копії скарги у сфері державної реєстрації та доданих до неї документів надаються особам, визначеним у пункті 10 цього Порядку (крім скаржника), в день розгляду Мін'юстом чи відповідним територіальним органом скарги у сфері державної реєстрації колегіально.

За відповідним клопотанням осіб, визначених в абзаці першому цього пункту, колегія відкладає розгляд скарги у сфері державної реєстрації на не більше ніж одну годину для забезпечення можливості ознайомлення таких осіб з відповідною скаргою та доданих до неї документів. Особи, визначені в абзаці першому цього пункту, мають право подавати письмові пояснення по суті скарги у сфері державної реєстрації, які обов'язково приймаються колегією до розгляду.

У разі повідомлення особами, що беруть участь у розгляді скарги у сфері державної реєстрації колегіально, про наявність судового спору між тими самими сторонами, з того самого предмета, з тих самих підстав, про які зазначено у відповідній скарі, такі особи подають колегії засвідчену копію відповідного судового рішення.

13. За результатом розгляду скарги у сфері державної реєстрації колегіально колегія формує висновок про те, чи:

1) встановлено наявність порушень закону у рішеннях, діях або бездіяльності державного реєстратора, суб'єктів державної реєстрації, територіальних органів Мін'юсту;

2) підлягає скарга у сфері державної реєстрації задоволенню (в повному обсязі чи частково (з обов'язковим зазначенням в якій частині) шляхом прийняття Мін'юстом чи відповідним територіальним органом рішень, передбачених законом.

14. За результатами розгляду скарги у сфері державної реєстрації, у тому числі колегіально, Мін'юст чи відповідний територіальний орган приймає рішення про задоволення скарги у сфері державної реєстрації або про відмову в її задоволенні з підстав, передбачених законом.

Не пізніше наступного робочого дня з дня прийняття Мін'юстом чи відповідним територіальним органом рішення про задоволення скарги у сфері державної реєстрації або про відмову в її задоволенні засвідчені в установленому законодавством порядку відповідні копії рішень Мін'юсту чи його територіального органу, копії висновків колегії (у разі розгляду скарг у сфері державної реєстрації колегіально) розміщуються на офіційному веб-сайті Мін'юсту чи відповідного територіального органу.

За результатами розгляду скарги у сфері державної реєстрації у строки, встановлені Законом України «Про звернення громадян», засвідчені в установленому законодавством порядку відповідні копії рішень Мін'юсту чи його територіального органу, копії висновків колегії (у разі розгляду скарг у сфері державної реєстрації колегіально) разом із супровідним листом надсилаються скаржнику.

15. Якщо під час розгляду скарги у сфері державної реєстрації буде визнано за необхідне проведення правоохоронними органами перевірки зазначених у відповідній скарі обставин, Мін'юст чи відповідний територіальний орган надсилає відповідні відомості правоохоронним органам для проведення перевірки таких відомостей та вжиття в межах їх компетенції відповідних заходів реагування щодо припинення порушення закону.

У разі виявлення під час розгляду скарги у сфері державної реєстрації адміністративного правопорушення, відповідальність за вчинення якого передбачена статтями 166¹ та 166² Кодексу України про адміністративні правопорушення, Мін'юст чи відповідний територіальний орган складає протокол про адміністративне правопорушення у порядку, визначеному Мін'юстом. При цьому державний реєстратор, уповноважена особа суб'єкта державної реєстрації у строк, що не перевищує 15 днів з дня отримання суб'єктом державної реєстрації, нотаріусом засвідченої в установленому законодавством порядку копії рішення Мін'юсту чи його територіального ор-

гану, зобов'язана прибути до Мін'юсту чи відповідного територіального органу для складення протоколу про адміністративне правопорушення.

Порушення державним реєстратором, уповноваженою особою суб'єкта державної реєстрації встановленого абзацом другим цього пункту строку є підставою для прийняття Мін'юстом рішення, передбаченого підпунктом «г» пункту 2 частини шостої статті 37 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» та/або підпунктом «г» пункту 2 частини шостої статті 34 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань».

16. Скарга у сфері державної реєстрації та додані до неї документи, інші документи (інформація), отримані Мін'юстом чи відповідним територіальним органом, а також рішення, прийняте за результатом розгляду відповідної скарги, висновки колегії (у разі розгляду скарги у сфері державної реєстрації колегіально) зберігаються Мін'юстом чи відповідним територіальним органом відповідно до вимог законодавства з організації діловодства у державних органах.

Документи, зазначені в абзаці першому цього пункту, можуть надаватися за зверненням осіб, визначених у пункті 10 цього Порядку, а також на підставі судового рішення.

17. Рішення, дії або бездіяльність Мін'юсту можуть бути оскаржені до суду.

У разі скасування судом рішення Мін'юсту про задоволення скарги у сфері державної реєстрації або про відмову в її задоволенні Мін'юст не пізніше наступного робочого дня з дня надходження судового рішення забезпечує:

повторний розгляд скарги у сфері державної реєстрації відповідно до цього Порядку (у разі скасування рішення про відмову в задоволенні скарги у сфері державної реєстрації);

внесення відповідних відомостей до реєстрів відповідно до закону (у разі скасування рішення про задоволення скарги у сфері державної реєстрації).».

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 18 грудня 2019 р. № 1317-р
Київ

Про погодження призначення Хабарова Д. В.
виконуючим обов'язки директора
державного підприємства «Миколаївський
морський торговельний порт»

Погодитися з пропозицією Міністра інфраструктури щодо призначення Хабарова Дмитра Валерійовича виконуючим обов'язки директора державного підприємства «Миколаївський морський торговельний порт».

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 24 грудня 2019 р. № 1343-р
Київ

Про звільнення Дідківського В. М.
з посади першого заступника Голови
Державної служби України
з безпеки на транспорті

Звільнити Дідківського В'ячеслава Миколайовича з посади першого заступника Голови Державної служби України з безпеки на транспорті відповідно до частини першої статті 87¹ Закону України «Про державну службу».

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 24 грудня 2019 р. № 1344-р
Київ

Про звільнення Зелді Р. Д.
з посади заступника Голови Державної
фіскальної служби України

Звільнити Зелді Роберта Дезидеровича з посади заступника Голови Державної фіскальної служби України у зв'язку з переходом на іншу роботу.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 24 грудня 2019 р. № 1345-р
Київ

Про призначення Ляшка В. К.
заступником Міністра охорони здоров'я
України

Призначити Ляшка Віктора Кириловича заступником Міністра охорони здоров'я України.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

оголошення ♦ оголошення ♦ оголошення ♦ оголошення ♦ оголошення ♦ оголошення ♦ оголошення

Відкрилася спадщина після ТКАЧЕНКА ОЛЕКСАНДРА ВІТАЛІЙОВИЧА, померлого 08.06.2019 року. Усім спадкоємцям померлого, бажаючим отримати спадщину, звертатися до приватного нотаріуса Дніпровського міського нотаріального округу Жукової Ю. Ю. за адресою: Дніпропетровська область, місто Дніпро, вулиця Дунаєвського, буд. 31.	Оголошення про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів АТ «ДЕЛЬТА БАНК»: організатори торгів: згідно переліку осіб за посиланням: http://torgi.fq.gov.ua/prozorrosale		Оголошення про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів АТ «ДЕЛЬТА БАНК»: організатори торгів: згідно переліку осіб за посиланням: http://torgi.fq.gov.ua/prozorrosale	
	Номер лота: Короткий опис активів (майна) в лоті: Електронна адреса для доступу до відкритих торгів (аукціону) /електронного аукціону: Дата проведення відкритих торгів (аукціону) /електронного аукціону: Час проведення відкритих торгів (аукціону) /електронного аукціону: Детальна інформація щодо лота:	GL1N415734; GL3N015739-GL3N016104 (46 лотів) Кредити http://www.prozorro.sale 28.01.2020 Точний час початку проведення відкритих торгів (аукціону) /електронного аукціону по кожному лоту вказується на веб-сайті www.prozorro.sale http://www.fq.gov.ua/not-paying/liquidation/118-delta/46068-asset-sell-id-253374 46080-asset-sell-id-253391	GL3N015899-GL3N016033 (135 лотів); GL22N015778 Кредити, нерухомість http://www.prozorro.sale 27.01.2020 Точний час початку проведення відкритих торгів (аукціону) /електронного аукціону по кожному лоту вказується на веб-сайті www.prozorro.sale http://www.fq.gov.ua/not-paying/liquidation/118-delta/46081-asset-sell-id-253393 46062-asset-sell-id-253365	

АТ «Дельта Банк» повідомляє, що, починаючи з 02.01.2020 року, відповідно до ч. 3 ст. 32 Закону «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» та Договору від 10.09.2013 про уступку права вимоги, права кредитора в зобов'язаннях, що випливають з умов депозитних договорів, укладених із заставодавцем-фізичною особою 09.09.2013 року, майнові права за якими є предметом застави згідно умов Договору застави від 10.09.2013, належать АТ «Дельта Банк» до моменту повного задоволення його забезпеченої обтяженням вимоги. Детальні відомості містяться у записі від 02.12.2019 про звернення стягнення на предмет забезпечувального обтяження у Державному реєстрі обтяжень рухомого майна відомостей про звернення стягнення на предмет забезпечувального обтяження, реєстраційний номер 26862527.

АТ «Дельта Банк» повідомляє, що, починаючи з 02.01.2020 року, відповідно до ч. 3 ст. 32 Закону «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» та Договору від 10.09.2013 про уступку права вимоги, права кредитора в зобов'язаннях, що випливають з умов депозитних договорів, укладених із заставодавцем-фізичною особою 09.09.2013 року, майнові права за якими є предметом застави згідно умов Договору застави від 10.09.2013, належать АТ «Дельта Банк» до моменту повного задоволення його забезпеченої обтяженням вимоги. Детальні відомості містяться у записі від 02.12.2019 про звернення стягнення на предмет забезпечувального обтяження у Державному реєстрі обтяжень рухомого майна відомостей про звернення стягнення на предмет забезпечувального обтяження, реєстраційний номер 26862490.

Загублено довідку
про виключення із ДСРУ
23.11.2018 у зв'язку
з продажем судна
«Єлизавета», що зареєстровано
у ДСРУ України
по МФ ДП «АМПУ» під №160.

Телефон відділу реклами: (044) 253-55-09, факс 230-06-71. E-mail: adv@ukcc.com.ua

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

Вінничанка у 25 років здобула дев'ять дипломів про вищу освіту

Олег ЧЕБАН,
«Урядовий кур'єр»

ФЕНОМЕН. Це видається неймовірним, але факт: 25-річна вінничанка Надія Яворовенко закінчила дев'ять вищих навчальних закладів — п'ять в Україні й чотири у Франції. Здобула такі спеціальності: менеджмент (університет Auvergne I, Франція), управління підприємствами (Ecole Universitaire du Management, Франція), менеджмент організації (Київський торговельно-економічний університет), менеджмент готельно-ресторанної справи (Київський торговельно-економічний університет), бакалавр з права — диплом з відзнакою (Національна академія внутрішніх справ), магістр права — диплом з відзнакою (Національна академія внутрішніх справ), перекладач іноземних мов (Université Nice Sophia Antipolis, Франція), магістр європейського права (Institut du Droit, de la Paix et du Développement de l'Université Nice Sophia Antipolis, Франція).

А днями у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса, який працює у Вінниці, Надія англійською мовою захистила магістерську роботу за спеціальністю Master of Business Administration (МВА, бізнес-адміністрування). Так вона встановила рекорд України за найбільшою кількістю отриманих дипломів про вищу освіту.

Вінничанка Надія Яворовенко у 25 років здобула 9 дипломів про вищу освіту — 5 українських і 4 французьких

кістю отриманих дипломів про вищу освіту. Цього дня у приміщенні Вінницької міської ради представник Національного реєстру рекордів України вручив їй відповідний сертифікат. Секретар міської ради Павло Яблонський від імені міського голови і всієї територіальної громади привітав Надію з чудовою подією.

«Ми горді за таких вінничан, за приклад, який ви даєте нашій молоді. Ми дуже хотіли б, щоб досвід і знання ви засто-

сували у Вінниці», — зазначив він.

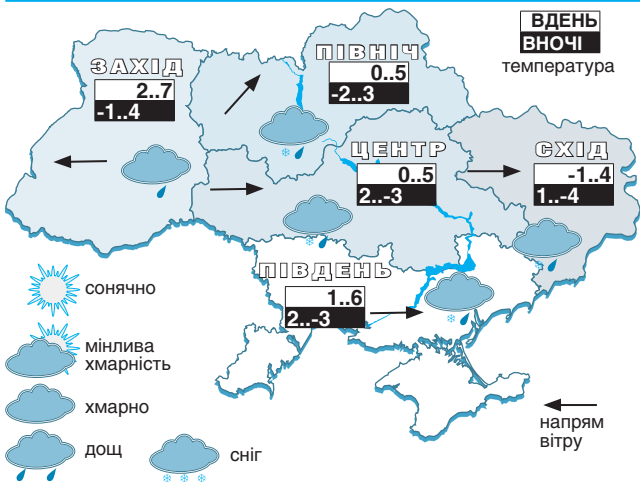
Вона любить рідне місто, тут ходила до школи, навчалася в гімназії. Тут живуть її батьки. Тут навчається в аспірантурі. І хоч працює у французькому місті Ліоні в юридичній компанії, у соціальних мережах стежить за життям і розвитком Вінниці.

Таку кількість дипломів дівчина не планувала здобути, а просто захопилася навчанням, бо наполеглива. Кожна здобу-

та нею спеціальність так чи так пов'язана з попередньою. «Я не могла б продовжувати навчання ні в Україні, ні у Франції, якби не здобула того рівня знань із французької мови, менеджменту та юриспруденції, який маю», — зазначила Надія.

Вона планує продовжувати працювати й готує кандидатську роботу. Однак якщо буде потреба поглибити професійні знання, то, може, здобуватиме й інші дипломи.

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 10 СІЧНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	-2 +3	0 +5	Черкаська	+2 -3	0 +5
Житомирська	-2 +3	0 +5	Кіровоградська	+2 -3	0 +5
Чернігівська	-2 +3	0 +5	Полтавська	+2 -3	0 +5
Сумська	-2 +3	0 +5	Дніпропетровська	+2 -3	0 +5
Закарпатська	0 -5	+2 +7	Одеська	+2 -3	+1 +6
Рівненська	-1 +4	+2 +7	Миколаївська	+2 -3	+1 +6
Львівська	-1 +4	+2 +7	Херсонська	+2 -3	+1 +6
Івано-Франківська	-1 +4	+2 +7	Запорізька	+2 -3	+1 +6
Волинська	-1 +4	+2 +7	Харківська	+1 -4	-1 +4
Хмельницька	-1 +4	+2 +7	Донецька	+1 -4	-1 +4
Чернівецька	-1 +4	+2 +7	Луганська	+1 -4	-1 +4
Тернопільська	-1 +4	+2 +7	Крим	+2 -3	+1 +6
Вінницька	+2 -3	0 +5	Київ	0 +2	+3 +5

УкрГідрометцентр

У Полтаві реконструюють музей і садибу Котляревського

Олександр ДАНИЛЕЦЬ,
«Урядовий кур'єр»

ОНОВЛЕННЯ. «Будеш, батьку, панувати, поки живуть люди; Поки сонце в небі сяє, тебе не забудуть!» — писав Кобзар у вірші «На вічну пам'ять Котляревському». І як у воду дивився. Не забувають і шанують автора «Енеїди», «Москаля-чарівника», «Наталки Полтавки».

Нещодавно земляки відзначили 50-річчя його садиби в Полтаві. А під час заходу в керівників міста виникла ідея зробити

Найбільше коштів знадобиться на ремонт покрівлі садиби

реконструкцію його літературно-меморіального музею та садиби. Проект реконструкції уже готовий, за попередніми оцінками, він обійдеться міському бюджету в 3 мільйони гривень. Після коригування будівництва сума, можливо, зросте.

Найбільше коштів знадобиться на ремонт покрівлі — понад 2 мільйони. Уже є майстри, готові перекрити дах за такі гроші. Залишається зовсім небагато — визначитися з фінансуванням. Реконструкцію планують розпочати у третьому кварталі 2020 року.

В місті Цзінань українці навчатимуть китайських студентів

Микола ПЕТРУШЕНКО
для «Урядового кур'єра»

ОСВІТА. Уперше в історії незалежності Україна розпочала експорт освітніх послуг у Китай. Прорив забезпечив Київський національний університет технологій та дизайну, створивши разом з Технологічним університетом Цілу китайсько-український заклад вищої освіти Київський інститут Технологічного університету Цілу в місті Цзінань провінції Шаньдун. До нього на бакалаврат уже зараховано 224 студенти. Вибороти право бути пер-

шим КНУТД було дуже важко. Адже КНР залучає до співпраці лише найпрестижніші університети світу. На його території працює майже 100 спільних з іноземними партнерами навчальних закладів. Найбільше — зі США, Великої Британії, Франції та Німеччини. Права бути рівним серед них КНУТД добився плідною роботою і визнанням його інноваційних напрацювань не лише в Україні, а й за кордоном. Не випадково міжнародні експерти назвали Київський національний університет технологій та дизайну 66-м поміж 100 най-

кращих дизайнерських шкіл світу. Його факультет біофармтехнологій займає 73-ту позицію серед фармацевтичних навчальних закладів.

— Навчальний процес у Китаї, — каже академік НАПН України ректор КНУТД Іван Гриценко, — забезпечують викладачі нашого університету за трьома спеціальностями: дизайн візуальних комунікацій, біотехнології та біоінженерія, хімічна інженерія. Наша співпраця з китайськими колегами полягає в тому, щоб поглиблювати інтеграцію двох університетів. Вона передбачає стажу-

вання китайських студентів у Києві, а наших — у місті Цзінань. Передбачено, що випускники зможуть отримувати подвійний диплом: України і Китаю.

Одним із чинників подолання китайської стіни була висока репутація студентів КНР, які закінчували Київський національний університет технологій та дизайну. Не випадково саме випускників КНУТД запросили взяти участь у конкурсі модельєрів, які готуватимуть форму для національної збірної Китаю на майбутніх зимових Олімпійських іграх 2022 року.

Класичний дідух зустрічає рівнян

Інна ОМЕЛЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

АТРИБУТИ СВЯТ. Величезний дідух на Різдво зустрів рівнян на центральному майдані міста. Його встановили представники обласної організації Українського товариства пам'яток історії та культури.

Загальна висота дідуха від бруківки до верхівки зірки-хреста становить 4,3 метра. Він також відповідає всім сакральним вимогам: стоїть на трьох ногах, які формують конусну форму, та має чотири канонічних рівні. Вінчає дідух дванадцятикутна зірка — символ Творця. До створення величного Дідуха доклалися багато членів товариства, особливо жінки, які займаються відтворенням давніх українських ремесел: ткацтва, вишивання, виготовлення оберегів.

Цей різдвяний оберіг зустрічатиме нас на майдані Незалежності до завершення циклу новорічно-різдвяних свят, тобто до 21 січня 2020 року.

Ось такий різдвяний оберіг зустрічає рівнян та гостей міста